

Brassói Lapok

XXXVIII. évfolyam
276. szám

Főszerkesztő:
Szele Béla dr.

Péntek
1932. évi december 2

ELŐFIZETÉSI ARAK: Belföldre postai szétküldéssel havonként 60 lej, postautalványon átutalva, vagy a kiadóhivatal pénztárához befizetve. Aki pénzbeszedő megbízott útján fizet, az beszedési díj címén Brassóban további 2 lej, vidéken 6 lej fizet havonta. — Mindazon helységeken, ahol a kézbesítés saját kihordóink útján történik, *kézbesítési díj* fejében havonta 6 lej külön megfizetendő. — Külföldre negyedévre 300 lej, félévre 600 lej, egész évre 1200 lej. — Magyarországra negyedévre 12 pengő, félévre 24 pengő, egész évre 48 pengő. Magyarországon postatakarékpénztári számlánk száma 12.174. — **HIRDETÉSEK** díja 6 lej, szövegdalon elhelyezve 8 lej négyzetcentiméterenként. Hirdetési díjak előre fizetendők.

OROSZORSZÁG UJABB FELHIVÁSA ROMÁNIAHOZ

Nyugtalan vigília

Irtá: KACSÓ SÁNDOR

Súlyosan felemelik az utlevél és autótaxákat, valamint az egyes bélyegilletékeket

Hat pontból áll a városi végrehajtások felfüggesztéséről szóló törvénytervezet

Bukarest, november 30

A kormány kedden délután hat órakor Maniu elnökletével minisztertanácsot tartott, mellyen Popovici igazságügyminiszter előterjesztette a városi végrehajtások felfüggesztéséről szóló törvénytervezetet. A minisztertanács elfogadta a javaslatot és megbízta az igazságügyminisztert, hogy sürgősen terjessze be a

parlamentbe. Ezután Madgearu pénzügyminiszter mutatott be két pénzügyi törvényt: 1) A bélyeg- és illeték-törvény egyes szakaszainak módosításáról. 2) a petroléum termékek taxáinak megváltoztatásáról. A minisztertanács ezt a két tervezetet is változtatás nélkül jóváhagyta. A végrehajtások felfüggesztéséről szóló javaslat a következőképpen hangzik:

jelenleg érvényben levő törvények alapján.

A tervezetnek még két szakasza van, amelyekét Popovici csak ma önt végleges formába, mivel azokhoz külön tanácskozásként van szükség. Az első szakasz szerint a kereskedők nem élvezhetik a jelen törvényt, mert törvényes uton (kényszerbevitel, bírói likvidáció), már speciális eljárásban részesültek. A második szakasz szerint a mezőgazdasági moratóriumban már részesült gazdák nem esnek el jelen törvény előnyeiből.

A bélyeg és más taxákat módosító tervezet hivatalos körök vizsgálata szerint nem a taxák növelését jelentik, hanem csak „praktikusabb átszervezést” olyan módon, hogy a bevételek nagyobbak legyenek. Természetesen azonban, s már korábban is megírtuk, hogy valójában ezeknek az adóknak és taxáknak újabb felszólásáról van szó.

FELEMELIK AZ UTLEVÉL-TAXÁKAT

A bélyeg és más illetékek módosításáról szóló törvénytervezet legtöbb részletéről a következő részleteket közöljük: Először is **felemelik az utlevél-taxákat.** Negyedéves utlevél bélyegilletéke az eddigi 264 lej helyett 500 lej, féléves utlevélnél 396 lej helyett 750 és éves utlevélnél 660 lej helyett 1000 lej.

TELJESEN ÚJ TAXÁK

Iparvállalati épületek és telkek nem lesznek többé taxamentesek, hanem 0.10 százalék illeték alá esnek. Bélyegmentességet a jövőben csak rendkívül kivételes esetekben engedélyez a pénzügyminisz-

Kikre vonatkozik a felfüggesztés

1. Jelen törvény által 1933 április 1-ig felfüggesztetnek mindazon végrehajtások, bármilyen természetűek legyenek és bármilyen állapotban találhatók is, akár a legfelsőbb Semmitőszék által jóváhagyva is, amelyeket román állampolgárok, vagy törvényesen megalakult és romániai központtal rendelkező társaságok ingatlan javaira rendeltek el jelzálogadósság, váltók, végrehajtható címletek, vagy bírói határozatok alapján, de csak abban az esetben, ha a tartozás, amely miatt a végrehajtást foganatosították, 1931 július 1 előtti származik.

A jelen törvény intézkedései alól kivételt képeznek:

- a) az állam, a megyék és községek követelése, valamint az ezekkel szemben fennálló adótartozások.
- b) időszaki szolgáltatások, tartásdíjak, életjáradékok és az ehhez hasonló kötelezettségek.
- c) a bérszerződések általában, természetesen, csak ami a bérösszeget illeti.
- d) magánosok fizetése.

e) búncselekményekből származó kártérítések még akkor is, ha maga a cselekmény amnesztia alá esett.

f) a külföldi hitelezőkkel szemben fennálló tartozások.

2. Meghosszabbítják 1933 április 1-ig az elárverezett ingatlanok visszavásárlási joga, ha ez a jog a kamattörvény előtti származik.

3. A hitelezőknek jogában áll követeléseik biztosítására bármilyen védelmi intézkedést kérni a polgári perrendtartás és az azt módosító törvények alapján.

4. A jelen törvény életbeléptetésével a kényszervégrehajtásokkal kapcsolatos összes folyamatok és eljárások felfüggesztetnek.

5. A kényszervégrehajtások peres eljárása megtartja hatályát jelen törvény életbenmaradásának egész időtartama alatt.

6. Jelen törvény életbeléptetésének egész időtartama alatt a végrehajtások ellen beadott kontesztációk, valamint az esetleges végzések ellen benyújtott fellebbezések tárgyalása tovább folyik a

Stelian Popescu tartana gyűléseket a revízió ellen, hanem a romániai magyarok gyűléseinek a revízió mellett. Minden hatóság nagyon jól tudja, hogy erről nem volt szó sehol, mert a magyarok is nagyon jól tudják, hogy ilyesmivel próbálkozni nagyon veszedelmes és kockázatos dolog. A romániai magyarok azonban nagyon jól tudják, hogy sok elvi igazság van, amit gyakorlatilag érvényesíteni lehetetlen. És ezzel a gyakorlati filozófiával önmaguk között le is zárják a kérdést. A revízió ügye gyakorlatilag nem volna és nem lenne a romániai magyarság belső ügye sem ma, sem holnap, ha Stelian Popescu revízióellenes gyűlései s azoknak a bukarestihez hasonló megnyilatkozása nem volna indult, méltatlankodást, jogos felháborodást és érthető elkeseredést...

A bukaresti „magyarüldözés” elmúlt s bennünk megvan a hajlam arra, hogy megfeledezzünk róla. Nagyvárad mindenesetre meg-

nyugtatóst hozott, mert bizonyítékot nyújtott arra, hogy lefolyhatik revízióellenes gyűlés rombolás és verekezés nélkül is. Megvan a reményünk arra, hogy így mulik el december elseje is, ugy Brassóban, mint a többi erdélyi városokban: rombolás és magyarverés nélkül. Megvéri amúgy is csak román állampolgárságu magyarokat lehet, olyanokat, akik nem harcosai a revízióknak, az a tény viszont, hogy megverik őket, már indok a revízióhoz, — nem nálunk, hanem a külföldön. A revízió kérdésében a döntő tényező amúgy sem Stelian Popescu és közérő sem a mesterségesen felajzott sovinizmus, hanem a kisebbségeknek a békéért és a békés együttműködésért való áhítozása. Tegyük lehetővé azt, hogy ez a békéért való áhítozás megmaradjon.

Nagyvárad adott biztatást s mi reménykedünk abban, hogy december elseje után is elhozhatjuk a románságnak azt az elismerést, amit a nagyváradi gyűlésen kiérdemelt.

teszen a revíziós mozgalmak és célkitűzések ellen. Eppen olyan nagy joga ez neki, mint amilyen jogunk nekünk a főntebb idézett igazságok őszinte leszögezése. Nem várhatjuk azt tőlünk sem az erdélyi, sem a regáti románság, hogy kitörő örömmel üdvözljük az akciót, viszont elvárhatjuk, s meg is kapja tőlünk azt, hogy elismeréssel adózzunk felegy-mezettségének akkor, ha az iffeni gyűlés is olyan rendben, annyi komolysággal és annyi önfegyelmézzel zajlik le, mint például Nagyváradon.

Ez az elismerés pedig van, vagy lehet annyira értékes, mint amennyire káros a románságnak is és az antirevizionista mozgalmnak is az, ha a tüntetés rombolással, verekezésé alacsonyodik le. Helyénvalónak látjuk régebbi cikkünkben az alábbi idézetet is: „A román közvéleménynek az adott körülmények között csak akkor volna érthető a romániai magyarok elleni felindulása, ha nem

terium. Pósta csomagok szállítólevelére — az eddig taxákon kívül — csomagonként egy lej külön bélyeget alkalmaznak.

SZÁMLÁK ÉS EGYEBEK

A számlákat, valamint kereskedelmi és ipari borderókat addig proporcionális adó terhelté, ami helyett a jövőben speciális bélyegeket vezetnek be.

Az adásvételek, adományozások és örökségek alkalmával üzött adóvisszaélések kiküszöbölésére, az új törvény tekintetbe fogja venni a kérdéses ingatlanok jövedelmét.

Valuta, kötelezvények, állampapírok és más kötvények adásvételénél a vevő borderóján veti ki, illetve szedik be az adó különleges bélyegeket utján. A vonatkozó végrehajtási utasítás rövidesen megjelenezik. A külföldön kibocsátott és az országban továbbadott, vagy itt fizetendő kereskedelmi váltóknál a proporcionális adót láttatás útján szedik be, aminek még a kérdéses papír kifizetése, zsíralása, elfogadása, vagy óvatolása előtt meg kell történnie.

AZ ÚJ AUTO-TAXÁK

1. Tura-kocsi taxája 1000 lej, 2. zart-autó 4000 lej, 3. luxuskocsi után kétszeres taxa fizetendő, 4. teherautók illetéke 1000 lej.

Árszabályozás Marosvásárhelyen

Marosvásárhely, november 30.

A marosvásárhelyi interimár bizottság tegnap ülésén letárgyalta a liszt- és kenyérráak kérdését és úgy határozott, hogy fenntartja a régi árakat. A húsárakat viszont két lejjel csökkentették.

Hitlerék veresége a községi választáson

Bremen, november 30.

Bremenben tegnap zajlottak le a községi választások, amelyeknek legérdekesebb jelensége, hogy a hitleristák ismét tért veszítettek. A novemberi általános választásokhoz viszonyítva 27 százalékkal kevesebb szavazatot tudtak csak összegyűjteni.

28 kommunistát tartóztattak le Egerben

Eger, november 30.

Ma reggel a hevesmegyei rendőrség rengeteg letartóztatást fogantatott. A rendőrség ugyanis megállapította, hogy Hevesmegyét behálózó újabb kommunista mozgalommal áll szemben és annak szálait kinyomozva, ma letartóztatásokat fogantatott.

Összesen 28 letartóztatás történt eddig. A letartóztatottak között mindössze két intellektuális van.

A hevesmegyei kommunista szervezetre a rendőrség a most letartóztatott újabb budapesti összeesküvés nyomán jött rá és azokból a nyomokból bukkant a hevesmegyei szálakra, amelyeket a budapesti nyomozás mutatót.

Nem napolják el a magyar képviselő- házat

Budapest, november 30.

A magyar képviselőház folyosóján ma délelőtti nagy csoport tárgyalta a romániai antirevizions mozgalmakat és örömmel állapították meg, hogy eddig sehol incidensek nem történtek. A magyar képviselők ezt a romániai kormánykörök és közigazgatási vezérférfiak tapintatának és bölcs övintézkedéseiknek tudják be.

A ház ülésén a kérvényvezési bizottság beterjesztette a magyar szociáldemokratáknak az inszégügyben beadott régebbi memorandumát, amelyet a ház plénuma előtt Buchinger Manó ismertetett.

Pintér László egységespárti képviselő is hozzászól a beterjesztett memorandumhoz és megállapítja, hogy azok az adatok és a nyomorok az a mértéke, amely a memorandum felsorol, a tévnek nem felelnek meg. Mindenesetre helyesnek találja, hogy mindazokkal szemben, akik nyomorba vannak a végrehajtásokat fel kell függeszteni.

Szünet után a folyosón egyre élénkebben pártolták azt a hírt, hogy a magyar képviselőházat elnapolják. Állítólag Gömbös miniszterelnök nem hite az elnapolásnak és Eckhardt Tibor sem hisz benne. Eckhardt szerint a képviselőházat addig nem lehet és nem szabad elnapolni, amíg a kormány a titkos szavazáson alapuló választói jogot tető alá nem hozta és ennek a választói jogon alapján választásokat el nem rendelt.

Azt, hogy a magyar képviselőházat elnapolják, kormánykörökben is erősen cáfolják.

A Bánságban 520 lej a buza, Bu- karestben 620 lej

A regáti buzatelesleget nem hozzák már Erdélybe, sőt a kevés erdélyi búzát olcsó árakon a regátba viszik

(Temesvár) A temesvári terménytőzsdén ma az alábbi árakat jegyezték: 70-es buza 520, 72-es buza 530—535, 73-as buza 540—545, 74-es buza 550, 6-buza 590—600. Ezzel az árjegyzéssel szemben a bukaresti tőzsde az alábbi árakat mutatja. 70-es buza 620 lej. A Bánát és Bukarest között tehát vagononként mintegy tízezer lej a differencia, ami aztán azt idézi elő, hogy ahelyett, hogy a jobb termésű regátból Erdélybe szállítanának búzát, az erdélyi búzát a regátba szállítják.

A Bégán ma is visszairányítottak egy negyven vagon ürtartalmu uszályt, amely búzát hozott a Regátból a Bánságba. Az eladó inkább visszairányítja a szállit-

mányt, mert még dupla fuvar költséget is inkább megfizet és érdemes is megfizetni, sem minthogy a Bánátban olcsó áron elvesztessze az áruját.

A legérdekesebb a dologban, hogy a temesvári abnormálisan alacsony árak Temesvárra vonzzák a regáti buza-kereskedőket, akik a legutóbbi napokban itt — híj szerint — 100—150 vagon olcsó bánsági búzát vásároltak, természetesen alacsony és olcsó árakon.

Temesvári terményesek körében úgy vélik, hogy éppen ezért december végén vagy január elején a bánsági buza ára ismét erősen megszilárdul.

Verekedés a parlamentben

A tulérezékeny ifju Cuza

Bukarest, november 30.

A cuzisták gondoskodnak róla, hogy a jelenlegi parlamenti ülésszak is elég változatos legyen, azaz szövegvetéses botrányokban legyen gazdag. A botrányokozásban ezúttal Cuza professzor jogtanár fia vezet.

A kamara keddi esti ülésén Misu Weissmann zsidópárti képviselő interpellált a zabolárlan antiszemita uszítások miatt. Így többek között részleteket idézett egy lasiban megjelenő antiszemita lap izgató cikkéből. A cikk bármilyen hihetlenül hangzik is a huszadik században, — a várvadat eleveníti fel. Azzal vádolja a zsidókat, hogy keresztény vért isznak, amit a keresztényeknek természetesen meg kell torolniuk.

A zsidó-képviselő tiltakozott az uszítás ellen a közben vallása védelmére a következő kijelentést tette:

A zsidó vallásnak különös etikai értéke van. Belőle született a kereszténység is, hogy megtérítse a pogányokat és civilizálja a népeket.

A fiatal Cuza, aki már korábban is folytonos közbekiáltásokkal zavarta Weissmann, csodálatozóképpen felháboro-

dott ezen a kijelentésen.

Szidalmazni kezdte Weissmann, majd vérbenforgó szemekkel kiugrott a padból, felrohant az emelvényre és öklével teljes erejéből arca vágta képviselőtársát.

Weissmann balszemén megsérült, de ellenállt és heves dulakodás kezdődött. Több képviselő, élükön Radovici fogaraszmezei képviselővel, az emelvényre rohant és szétválasztotta a dulakodókat, miközben nagy látszótt, mintha Radovici is megütötte volna a zsidó képviselőt.

Az ülést felfüggesztették, kiküldték a fegyelmi bizottságot, amely előtt Radovici tagadta, hogy megütötte volna Weissmann. Cuza kijelentette, hogy őt Weissmann beszéde vérig sértette, mire az elnök a gyorsírói jegyzetéből megállapította, hogy Weissmann sem más valást, sem senkit nem sértetett. Végül a fegyelmi bizottság elhatározta, hogy 20 napra kizárja Cuza Györgyöt a kamara üléseiről.

A többség általában a zsidó képviselő pártját fogta, akit hallatlan módon és a legesekélvebb ok nélkül provokáltak.

Évek során kilenc csecsemőt ásott el egy leányasszony, aki mostoha apjával folytatott bűnös viszonyt

Temesvár, november 30.

Hihetetlen ügyet fedeztek fel a krassói Klokotics községben.

Pela Mária 33 éves leány évek óta szerelmi viszonyt folytatott mostohaapjával, Teodor Gheorgheval, aki fiatal éveiben nyolc évet töltött fogházban apagyilkosság miatt. A szerelmi viszonyról az egész község tudott és azt is tudták, hogy tavasszal Pela Mária áldott állapotban volt, azonban gyermekét — bár állapotának minden jele elmúlt — soha nem látták és nem tudtak arról, hogy egyáltalában megszületett.

A faluban rebesgetni kezdték, hogy a gyermeket szülei megölték. A különböző híresztelések eljutottak az ügyészségre is,

ahol vizsgálatot indítottak az ügyben és egy egész rémregényt fedeztek fel.

Kiderült, hogy a különös pár tavasszal született gyermekét élve elásta a ház kertjében. Amikor az asszonyt és a férfit kihallgatták, azok előbb tagadni próbáltak, majd megtörttek és elbeszéltek, hogy

ez már kilencedik gyermekük volt. Három holtan született, a többi ötöt pedig, ugyanúgy, mint a legutolsót élve elásták a kertbe.

A megjelölt helyen a nyomozó hatóságok meg is találták mind a gyermekek kis csontvázait.

A bestiális házaspárt letartóztatták és megindították ellenük az eljárást.

Már három halottja van a községi választásoknak

Bukarest, november 30.

Grecenaca község véres politikai hábruskodásáról már beszámoltunk. Újságban benne annyi, hogy a Raneti-testvérek közül meghalt a második is. Ez tehát már két halott. Mára aztán már megvan a harmadik halott is. A községi választások — amint látható — olyan hangulatban és olyan eredménnyel indulnak, hogy megcsufolhatják a legizgalmasabb általános választásokat is.

Az új áldozat Tiganus István Sampo (Oltenita-megye) községi 50 éves gazda. Ez is kormánypárti volt, mint a Raneti-testvérek. Ezúttal azonban a gyilkos kormánypárti. Sampo községben ugyanis a kormánypárt két részre szakadt. A két frakció nagy dühvel küzd egymás ellen. A gyilkosságot megelőző este gyűlés volt, amelyen össze is verekedtek. Különösen Tiganus, az áldozat és Stanescu, a másik frakció vezetője mentek egymásnak keményen és engesztelhetetlenül. Reggel aztán Tiganust vérbefagyva találták meg az utcái árokban. A vizsgálat adatai szerint a politikai ellenfél a gyűlés után Tiganus után sompolygott és leütötte.

Érmihályfalván olcsóbb a hus, mint a kenyér

Érmihályfalva, november 30.

Néhány héttel ezelőtt az érmihályfalvai mészárosok sztráikba léptek, mert a helyi hatóság 20 leiben állapította meg a sertéshús-árát.

Most váratlanul hatalmas mértékben leest a hús ára. Érmihályfalván már marhahusért 10, sertéshusért pedig 12 lej kérnek. Ennek megfelelően esett a szalonna és a zsír ára is.

Ezek a lehetetlen árak annak következménye, hogy Érmihályfalván két mészárszék nyílt, amely árversenybe kezdett.

Ma az a helyzet, hogy Érmihályfalván több hus fog, mint kenyér, mert a marhahús ára olcsóbb, mint a kenyér ára.

32 milliárdot tesz ki a „városi konverzió” alá eső összeg

Bukarest, november 30.

Popovici igazságügyminiszter a városi adósságok, illetve árverések felfüggesztésével kapcsolatban kimutatásokat készítettett a jelzálog kölcsönök összegéről, amely ez alá „városi konverzió” alá esnek. A már kész kimutatás óriási összeget tüntet fel. Összesen 98 ezer jelzálog kölcsönügyletet foglal magában a táblázat 32 milliárd 328 millió lej összegben.

Békével végződött a temesvári filmháború

Temesvár, november 30.

Beszámolt a B. L. tegnapi száma arról, hogy a temesvári törvényszék elé tegnap volt kitűzve a brassói Matador filmkölcsönvállalat és a temesvári városi mozi 800 ezer lejes kártérítési perének tárgyalása. A tárgyalást azonban nem tartották meg, mert a felek kijelentették, hogy időközben megegyeztek s a mozi 180 ezer lejért már fizetett is Matadornak.

ASTRA (APOLLO) MOZGÓ BRASSÓ

AZ ÁLMODOZÓ SZÁJ
MA!

MELO

AZ ÁLMODOZÓ SZÁJ
MA!

ELISABETH BERGNER ezen filmben eléri a személyesítés tetőfokát. — (MELO) AZ ÁLMODOZÓ SZÁJ a filmtechnika egy újabb győzelme. — RUDOLF FÜRSTER ebben a filmben egy nagyvilági térli szerepét játssza, mint a nők legyőzője. — AZ ÁLMODOZÓ SZÁJ a szenvedélyek töltényes játéka. — ELISABETH BERGNER lenyűgözően és temperamentumosan játssza egy friss nő szerepét és változataiban elbájozó.

Tehén-behén, jai de rut!

Írta: TANÓDY ENDRE

Régi gyermekmesékben van elmondva, hogy a megszorult állatok egymást sorolták ki elpusztításra. Előbb a gyengekre került a sor, (talán nem is állatok voltak.) Nyulam-bulam, jai de rut, és megették a nyulat. Az egész sorrendet a róka találta ki, míg a végén aztán a róka-bóka lett a vége, és a nagyvadak javasz komát is elpusztították.

A látszólag ártalmatlan közgazdasági hírek között olvassuk, hogy Dániában évagnak tizenhatezer tehenet, mert nem hogy a vai Angliában és Németországban. A megoldás kézenfekvő. Nem kell raj, nem kell tehén. De mert hus nem kell — az embereknek — de a hus-láplálék felhasználható a disznók hizlaltatására, és husliszt alakjában a disznók fogvasztják el a gazdasági polárháború tehénáldozatait. Az ember nem tudja megfizetni a húst, megfizeti a disznó és megesszi.

Nem különösen érdekes a megoldás. A tévét már régen ezer száma hányta a tengerbe és volt eset rá, hogy Argentínában tengerivel fűtötték a mozdorokat. Az érdekes az, hogy ez a lezsorogtatása a termelésnek és fogvasztásnak nyilván elmés gondolatnak számít elméleti és gyakorlati közgazdánk megítélésében. És még szomorúbb, mint érdekes az, hogy mindebben ősi, örök és megváltoztathatatlan törvényszerűséget látnak az elméség ott van, hogy ezt a törvényt felfedezték és alája vetik magukat. Valóságos örömmámmorral jelentik ki, hogy a jegybankok kibocsátása milyen szépen apad. Nincsen forgalom, nem kell pénz. Még ragyogóbb dial, mikor a kereskedelmi mérleg egyenlőbe jut, mert nincsen behozatal. A meg nem tud vásárolni, tehát nem kell rut behoznia és így nincsen deficit a külföld felé. Ez az egyensúly, hasonlatos az al, akinek nincsen egy leje sem és nem költ.

Mindaddig míg a „tisztá” közgazdaság elvont dimenzióiban mozgunk, a művet tökéletes, a zárlat egvezik. De amint mek a színesre szőtt szövegnek a fonára, nézünk, megriadunk a kusza és intelen, iránytalan és alakatlan ábrák.

Tulzás, igazság és nagytás nélkül az emberiség öngyilkosságra kezdett és a cél felé hatalmas lépéseket tett. Ijesztően egvügyű és elavult számításával úgy gondolkoznak, hogy a tultermelt árut egyszer majd csak elfogvasztják és akkor lehet kezdeni előlről. Kívül hagyjuk ennek a számításnak a megítélését, hogy az államok egymás elleni háborusodása még azt a kis gazdasági lehetőséget is elveszi, amit ez a dőre beállítás még megengedne. Hogy mesterséges rántenyéztéssel, mindenütt mindent emelnek, rosszul és drágán, csak hogy szomszédtól ne kelljen jót és olcsót vásárolni. Ezt a kártekonv ténylezőt kiűzőbőlük és úgy vezetjük tovább a gondolatmenetet, mintha mindebből semmi sem volna és elvontan és képzeletben promboliuk a vámbatárokat, úgy, ahogy senkiben hirdetik, miközben sunvin egyhátra kacsintanak, mint a felnőttek, mikor a golyamesével emelik költői szépségekbe a gyermek lelkületét. — Vamok tehát nincsenek, gazdasági háború nincsen és mindenütt a legszabadabb termelés és forgalom árasztja áldásait.

Ha így volna, akkor hajszálra a mosoni helyzet előtt és után állanánk a nekisebb javulás és könnyebbülés nélkül.

Igy állanánk két okból. Az egyik az, hogy azt a hatalmas termelői szervezetet, amely áruval árasztja el a világot, ha nem torlaszoznák, kölcsön pénzen építetik ki. A német és amerikai ipar tarozásait csak csillagászati számokban lehetne összegezni. Kelet-Európa mezőgazdasági és a német mezőgazdák pedig ennyit fizetéseketlenek. Elméletileg — öként a szocialista elmélet szerint — közömbös, hogy kinek a tőkéje fekszik az ipari és mezőgazdasági vállalkozásokban, de gyakorlatilag — főként a mi jogrendünk gyakorlati szerinti — az éppen befoditva nemhogy közömbös volna, hanem döntően fontos kérdés. A hitelező nem vár, nem várhat, míg a termelő a pénzt megbirkózik a válsággal és túléli. A gazdasági rendünk törvénye, hogy az a hitelező — elvben és rendszerint — nem élzi túl a válságot, amint elvben és rendszerint a szülő nem élheti túl a gyermekét. A válság elsősorban az adós pusztulása és ez a pusztulás elsősorban a válság, jön tehát az egyszerű válasz: — nem élzi túl semmi, a vagyon marad, csak a tulajdonos változik. A vállalkozás a hitelező lesz. Igen, de mikor ez a probléma éppen egyetemes és általános, akkor egy-

Egyes papírok estek a tőzsdén a városi konverzió hírére

Bukarest, november 30.

A városi „konverzió”-val kapcsolatban elterjedt hírek miatt a bukaresti tőzsdén néhány nap óta izgalom uralkodik.

Egyes papírok jelentősen estek s ezek közé tartoznak a Creditul Rural részvényei is.

November 28-án a bukaresti 10 százalékos járadék 64.50, az öt százalékos 37 lejben állott. A következő napon már az első 59-re, a második 32.75-re esett, de így sem vásárolták őket. Az eset az a hír váltotta ki, hogy a Creditul Rural nem fog osztalékot fizetni. Panaitescu, a Creditul Rural igazgatója kijelentette,

hogy bár a tervezett törvényjavaslat megszavazása súlyos helyzetet teremthet a hitelezők számára, ő mindent elkövet, hogy az osztalékot biztosítsa.

Néhány bukaresti lap arra kéri a kormányt, hogy a Creditul Rural érdekében tegyen kivételt, amint a mezőgazdasági konverzió során kivételezésben részesítették a népbankokat.

Itt említjük meg, hogy a liberális párt vezérlőbizottsága ülést tartott, amelyen elhatározta, hogy előben helyesli a „városi” konverziót, amelynek részleteit a pártvezetőség legközelebbi gyűlésén tárgyalja meg.

Parázs vita a szakértők között a temesvári vasúti szerencsétlenség újabb tárgyalásán

Temesvár, november 30.

A temesvári törvényszék ma folytatta a Temesvár-zombolyvai vasúti katasztrófa kapcsán gyanúba fogott Csernák váltóór bűnpörének a tárgyalását. Elsőnek Ciutac Ion CFR inspektort, a hivatalos szakértő bizottság egyik tagját hallgatták ki, aki azt vallotta, hogy

Csernák a vonat áthaladása közben a váltóval bajlódott s ezáltal idézte elő a katasztrófát.

Nicolau szakértő néhány kérdésére Ciutac meglehetősen hánvaveti módon felelt, mire parázs vita keletkezett kettőjük között. A tárgyalás folytatását péntekre halasztották.

Aradon nincs kenyér, Temesváron nem lesz kenyér

Az egységes kenyér frontján országszerle áll a harc

Temesvár, november 30.

Jelentette a B. L., hogy Aradon a város és a malmok közötti harc annyira kiélesedett, hogy nincs kenyér. Temesváron most dúl a harc és valószínűleg egy két napon belül már Temesváron sem lesz kenyér.

Temesváron e pillanatban még az a helyzet, hogy a pékeknek van valamennyi lisztkészletük és amíg ez a készlet tart, a kenyérellátásban zavarok nem állhatnak be.

Temesváron a malmok a várossal békés uton megállapodtak és pedig úgy, hogy az úgynevezett egységes lisztnek önköltségi árát 8.50, maximális árát pedig 8.70 lejben állapítják meg.

E megállapodással szemben az interimárbizottság 7 lej 50 baniban állapította meg az egységes liszt maximális árát. Ez tízezer lejes differenciát jelent, ami a mal-

mok számára lehetetlenné teszik, hogy a lisztet előállítsák, mert ilyen árak mellett még a tüzelőanyag sincs megfizetve. A malmosok azonnal interveniáltak Gábor polgármesternél, aki azonban kijelentette, hogy az interimárbizottság az egységes liszt árát a lakosság teherbíró-képességéhez viszonyította és így azt emelni módjában nem áll.

A malmok e válasz vétele után leállították üzemeiket, helyesebben, ha nem is állították le a további őrleést, de Temesvár részére lisztet nem szolgáltatnak ki, hanem csakis olyan városoknak árulnak, ahol a lisztet olyan maximális árát állapították meg, amely mellett számításukat megtalálják.

Ettől függetlenül és ezen kívül úgy az aradi, mint a temesvári malmok a bányászati malomszövetség után Bukarestbe, a spekulációs bizottsághoz felebbezték.

A kolozsvári „kis Tompa” különös históriája

Előbb feljelentette saját magát betűrésért, majd a rendőrségen öngyilkos akart lenni

Kolozsvár, november 30.

Kellemetlen és lényegében misztikus ügy középpontjába került Tompa Bélának, a közismert színésznek, jelenleg kolozsvári kávésnak 19 éves fia.

A fiatal fiu, apja nyomdokait követve színésznek készült. Tekintettel arra, hogy nem kapott elhelyezkedést, különböző lokálokban előtáncos lett. Néhány

hónappal ezelőtti rebesgetni kezdtek, hogy a kis Tompa, gyanus ügyekbe keveredett. Állítólag különböző lopásokat követett el. A gyanúsítás alól azonban édesapjára való tekintettel mindig sikerült kimenteni, míg most egészen különös körülmények között ismét kinos helyzetbe került.

Egy kolozsvári lokál két artistanője-

vállalatnak nem egy hitelezője van és bonvolult hitelrendszereink mellett a fő és általános hitelező maga a nagyközönség, amely bankbetétet és részvényekkel van érdekelve. Ilyen általános likvidációnál hol marad az a bizonyos hirdető „rugó” az egyéni iniciatíva. Ha mindenki elveszti a vállalatát és ha jól megv, cégvezető és üzemigazgató marad a volt vállalatánál? Olvan abszurd ma már ez a vizsgálat, amely egy évtizeddel ezelőtti leszükkített területen és elszigetelt esetekben úgy, ahogy bevált, hogy ma már az sem veszi komolyan, aki mondja.

Az adósságok megszüntetése, aránváltása, vagy beosztása nélkül nincsen tehát kibontakozás, és így tekintet nélkül a politikai hamisításokra, ebből az első okból benne maradunk a válságban, ha a pénz leértéktelenítésével nem segíte-

nek rajta. De ez „tabu” ezer egyéb okból és így nem lehet vele számolni.

A másik ok, amiért csoda nélkül nem láthatunk ki, ugyancsak a termelés rendjében fekszik. Ennek a termelésnek okvetlenül haszonnal kell járnia, mert a haszon a termelés oka és célja. De a folyton csökkenő termelés csak akkor hajthat hasznót, ha az egyes áruarányvtalanul nagy profitkvótát vet ki és lenvomia a végtelenségig a munkabérek és a nversanvagokat. Másrészt egyhangu megegyezés van abban, hogy a válság csak a nversanvag árának az emelkedésével küszöbölhető ki, tehát egyedüli összenyomható tényezőnek a munkabér marad. Ez a komprimálás vagy nem sikerül és akkor nincsen tovább, vagy sikerül és akkor nincsen fogyasztóképeség és ez az, ami ma beállott és az állandó, rendszeres és tökéletes

Ne kísérletezzzen egészségével. Kérje! Ön is kimondottan eredeti „**OLLA**” GUM...?

„**OLLA**” övszert, mely megóvja egészségét

nek lakására ismeretlen tettes betört és onnan 2900 lejt, valamint több ruhát lopott el. A rendőrség megindította a nyomozást és több egyént le is tartóztatott az ügyben.

Néhány nappal ezelőt azonban levél érkezett a rendőrségre, amelyben a kis Tompa bejelenté, hogy ő volt a tettes és kéri a rendőrséget, hogy ne is nyomozzanak más irányban, mert nem szeretné, hogy ártatlan embereket fogjanak gyanúba miatta.

A levél alapján azonnal letartóztatták a fiút, aki kihallgatása során hisztérikus és szánalvat keltő jeleneteket csinált, öngyilkosságot kísérelt meg, azonban nem tett vallomást.

A kolozsvári jelentés így számol be az esetről, amely általános feltűnést és részvétet keltett Kolozsváron, azonban kisé érthetetlen és megmagyarázhatatlan az egész lopási és önfeljelentési história.

Hat hónapra ítélték Madzsar Józsefet

Budapest, november 30.

Ma délbén hirdette ki a budapesti törvényszék Szemák-tanácsa a dr. Madzsar József és társai ügyében hozott ítéletet. Mint ismeretes, Madzsar és társai kommunista bűncselekmények vádoltan állottak a bíróság előtt.

A bíróság mindössze Pohl Sándorral szemben állapított meg büntetést, míg a többi vádlottakat csak vétségben mondtotta ki bűnösnek.

Az ítélet Pohl Sándorra négy évet és két hónapot szabott ki, míg a többi vádlottak sokkal kisebb büntetéseket kaptak. A bíróság dr. Tisza Lászlót 1 év 2 hónapra, Kopacsek Margitot egy évre, dr. Madzsar Józsefet 6 hónapra, Postalitz Emiliát, Kürthy Hedvigét, Glótz Bélát 6-6 havi fogházra, Hajduk Ferencenét és Kálmán Antalt pedig 3-3 havi fogházra ítélte. Ezeket a vádlottakat felül Haja Károly tíz hónapi fogházat kapott és Kopacsek Margitot büntetés-letöltése után kitoloncolják az országból és örökre kitiltják.

Az elítéltek közül csak Kopacsek Margit és Hajduk Ferencné felebbezték, míg a többi vádlott az ítéletben megnyugodott.

Visszaélést fedeztek fel az egészségügyi minisztériumban

A C. F. R. feljelentésére indult meg a vizsgálat

Bukarest, november 30.

Az utóbbi időben az egészségügyi minisztériumban jelentős visszaélések nyomára bukkantak. A visszaéléseket azoknak a kedvezményes vasúti igazolványokkal követték el, amelyeket az IOV azaz a Hadirokkantak, Özvegyek és Árvák Szövetségének tagjai élveznek. Az ügyet már régóta figyelik és a napokban a CFR igazgatósága megtette a szükséges lépéseket a panamisták leleplezésére.

Az illetéktelen igazolványok bevonása végett a jövő héttől kezdődőleg az összes ilyenfajta vasúti igazolványokat újból láttamozzák.

összezsugorodásához vezet.

A deflációnak estek áldozatul Dánia fejedstehenei. Ennek az imádati iuttatja a tehénhust a disznóknak, mikor Közép-Európa ugyancsak rendszeresen, állandóan és tökéletesen éheznek. Most még csak az a kérdés, hogy kinek lesz pénze, hogy elmondhassa az újabb varázsigét: — disznó-biszno iai de rut, — és megcsehesse a huslisztan hizlalt sertéseket.

Hogy éppen ma ezek az elvont okoskodások razadiák meg figyelmünket, mikor minden ég körülöttünk és magunk is elégtünk, az Pitagoras bölcse mondásának a hatása alatt történik. „Nolite turbare circulos meos” — mondá a rátörő katonáknak. Ezekben az elgondolásokban is a megfietés van, és ezt senki el nem veheti tőlünk. Ezeket meg tudjuk védeni a fegyveres hatalommal szemben. Csakis ezeket.

Mai nap Madame Buteanu

Ne unják, uraim, ezt a témát. Madame Buteanu rendkívül érdekes egyéniség. Tipus. S a büntény, amely végetvetett életének, az utóbbi években a legizgatottabb és legrejtelmesebbek közé tartozik.

Madame előgyött a bordélynegyedből, mert felfelé szárnyaló lélek lakozott benne. S odahagyta a maison rendezőpárt is, mert a tisztességes kurtizánok világát is keveselte és a polgárok világába vágyakozott.

Az előkelők között akart előkelő lenni. Célját könnyű volt elérni. Volt pénze hozzá. Mikor nyugalmába vonult, tizenegy háza volt, öt millió lej készpénze, másfélmilliónyi ékszere és kötevény állampapírja.

Mindennek megvásárolta magának férj gyanánt az Allami Letéptéztár főpénztárosát. Majd nagylelkűsködni kezdett. Házába fogadta unokahugát, Olimpiát, egy külföldi jelenséget.

Mintán a Madame, mint minden parvenü, irigységgel menekült a múlt emlékeitől, elhatározta, hogy Olimpiát kiemeli a sárból. Férjét szerez neki. Fajsluys polgárt.

Igy került a házba Nicolaescu, az ügyvéd. 28 éves. Elégé művelt. Könnyed. Tiszta. Finomkodó. Kártyás. Elegáns. Világfi.

Olimpia 38 éves. Elnyűtt. Szennyes. Ronnyos. Rosszillatú. Fertályjelenség. Közönséges. Egyszerre volt kapcsolata a gazdag öregurral és az öregur szolgálójával. Azután egy kereskedővel.

Hogy a férjéről ne is beszéljünk. Ezt a dus életet Madame nem bírta. Ugyanis csak addig volt kifogása ellene, míg Olimpia nem volt férjhez.

Az öregedő pihenő hölgy meleg szívet, lelkesen figyelte azt a sok boldogságot, ami körülötte felgyülemlt.

A 11 házat. Az ékszereket. A puposodó milliókat. Az alázatos főpénztárost, aki hódolattal huzódott meg a bordélymilliók melegében. S az ifju, mézesheletű élő párt.

S nagy örömeiben megütötte a guta.

Nem tudott se beszélni, se mozogni. Előzőleg analabéta volt szellemileg. Most azzá lett testileg is.

Ebben az állapotában azután a múlt héten fejszével agyonverték egyik háza elsőemeleti lakásában.

S vele egyidejűleg a földszinten felakasztották unokahugát, Olimpiát.

A rendőrség villámgyorsan dolgozott s a gyilkosság elkövetése után két órával már kiűzték, hogy a tettes csakis az ifju ügyvéd lehet.

En különvéleményen vagyok. A főkapitányság nyomozati anyaga rendkívül fogyatékos és erőszakolt. Pedig milyen óriási massa áll a rendőrség rendelkezésére acélból, hogy bizonyítson: ütök és verik, néha agyon is verik a gyanúsítottat. Vallatják éjjel és nappal. Nem engedik aludni. Éhezetik. Szomjaztatják. Beugratják. Gyűjtik az ilyenkor beteges hisztériával jelentkező hamisbűnösök. Vegyelemzik a ruhájá foltjait, vajon nincs-e véranyag bennük? Végigvizsgálják az összes ujjlenyomatokat. Néha vakító világosságban faggatnak, néha félsötétben. A vádlott lelkiállapotának megfelelőleg.

Testi és lelki terror minden mennyiségben. Mégsem tudnak igazán bizonyítani. De ragaszkodnak az ügyvédhez. Ez a rögeszméjük.

Előttünk fekszik az öreg nő holtteste. Ki volt ez a hölgy? Halottakról igazat, vagy semmit! Egy ocsmány félállat. Korbáccsal kergett ifju elesetteket baromi szeretkezésekre s azután zsebrebújt a jövedelmet. Fojtogatott, habzólt, zsarolt, erőszakolt egész életében. Ezer élet és ezer halál árán gyűjtötte millióit.

Azután lenyúlt a polgári osztály mocsarának legmélyére s onnan szedett elő további aranyakat.

Eztizedeken át nem volt egyetlen gondolata, szava, gesztusa, megnyilvánulása, ami figyelemreméltó lett volna. Nem tanult meg még olvasni sem. Nem volt eszménye, enyhébb kepe a dolgokról, emberibb felfogása sarstársairól.

Últ az utcalányok hulláján és szívtá a nérvét.

S a mocskos milliókkal megpett társadalmi használatra a fiatal ügyvédet.

Aki talán, én nem hiszem, legyilkolta.

Bekerült a Madame mocska közé Megfertőződött és elkábult. Azt a tisztaságot és ideált, amit egy fiatalember, legalább csonkjában megőriz, összeroppanni látta a vén kerítő és huga, a láppirág karjai között.

A Madame, akit életében nem ért semmi baj, míg a maga mocskos körében élt és tisztelteméltó dáma akkor is amikor megvásárolta a polgári nagysága címét és rangját, előnyul a sárból és magával rántja oda a szerencsétlen fiatalembert is.

Hajhataatlan. Szakértő az emberhushereskedelemben. Joga van hozzá. Megvásárolta.

(M. B.)

Rosszul végződött a nyugdíjleszállítás miatt indított próbapör

A bukaresti tábla ítélete egy nyugdíjasnő ügyében

Bukarest, november 30. Megirtuk annakidején, hogy számos nyugdíjas perrel támadta meg a nyugdíjleszállításokat és kérte, hogy azokat törvénytelennek mondják ki.

Az első ilyenfajta ügyben tegnap hozott határozatot a bukaresti tábla második szekciója és elutasította Calopi Rosescu nyugdíjasnő azon kérését, hogy az 1931 decemberi és 1932 júniusi minisztertanácsi határozatban fog-

lalt nyugdíjredukciókat érvénytelennek mondják ki.

Az ítélet indoklását még nem hozták nyilvánosságra.

A táblai ítélet precedensül szolgál és ezzel a nyugdíjasok azon csekély reménye is eltűnt, hogy a törvény visszaadja eredeti és megérdemelt nyugdíjaikat. Ami sikerült a bankároknak a Semmitőszék előtt, az nem sikerült a nyugdíjasoknak a táblánál.

Nem vall a bukaresti kettős gyilkosság gyanúsítottja

Izgalmas jelenet a vizsgálóbíró szobájában

Bukarest, november 30. A kettős nőgyilkosság gyanúsítottja, illetve minden valószínűség szerint elkövetője és a nyomozást vezető hatóságok között lázas küzdelem folyik. A vizsgálóbírónak mindeddig nem sikerült kicsikarnia a teljes beismerő vallomást Nicolaescuból.

Tegnap este a vizsgálóbíró szobájában szándékosan magára hagyták egy ideig az ügyvédet, de egy kémlelőlyukon keresztül figyelték. Nicolaescu amint magára maradt, felkapott egy darabka papírt az asztalról és lázasan írni kezdett. Pár perc múlva — amint kiderült,

tulkorán — az örök feltépték az ajtót, berontottak és némi dulakodás után sikerült kiszakítaniok kezéből a félig befejezett levelet, amelyet az ügyvéd bizonyára azzal a szándékkal írt meg, hogy kicsompéssze a börtönből. A cédulán a következő szöveg állott:

— Barátom, nagyon kérek, menj el azonnal a pénzügyminisztérium illetékes hivatalnokához és beszéli vele az ügyemben...

Itt a levél megszakadt. Cimzés nem volt rajta. Nicolaescu minden vallatás ellenére nem hajlandó elárulni, hogy ki nek szolt az üzenet.

Folyik a nagy per, amelynek kitudja mikor lesz vége

Pillanatfelvételek Madzsar József és társainak tárgyalásáról

Budapest, november 30. A kora reggeli órákban nagyobb rendőrség vonul fel a budapesti öntető-törvényszék épülete elé:

— Vigyázz!... Alj!

Rövid, pattogó vezényszavak, a rendőrség megszállja az épületet. A készült-terem elfoglalja az előcsarnokot, a tárgyalóterem előtti folyosót, megkezdődik az igazoltatás.

A nagy kommunistaper tárgyalására a terembe csak a sajtó képviselői és a vádlottak családtagjai közül egy-egy személy mehetnek be.

A terem, az ugynevezett Török-terem, ahol a monstre-tárgyalásokat szokták folytatni.

Az igazoltatás szigorú. A folyosót a rendőrök megszállva tartják. Akiknek egyéb dolguk van a törvényszéken, azokat csak kerülő uton engedik fel a fel-

sőbb emeletre, vagy a törvényszék többi folyosóira.

Féltiz. Valami izgalom fut végig a várakozókon. Előbb egy, aztán több stentori kiáltás hallatszik:

— Helyet!... Helyet!

Felvezetik a vádlottakat. Mindegyik vádlott mellett egy fegyveres őr. Elöl mindjárt: Madzsar József dr., volt egyetemi tanár, a Károlyi-kormány volt népjóléti államtitkára. Utána Tisza László dr., Poll Sándor, aztán a többiek: férfiak és nők vegyesen, számszerint tizen.

Feltárlanak a teremajtók. Vádlottak és fogházőrök megtöltik a bírósághoz vezető szabadtérrel. Elhelyezkednek a palok: egy vádlott, egy fogházőr...

A tanúk, főleg munkásküldetési emberek, nyugodtan varakoznak és nyugodtan viselkednek a vádlottak i:

A nagy per

A teremben halk zsidongás:

— Csend legyen!

Nyílik az ajtó, bevonul a védelem. Elöl Vámbéry Rusztem volt egyetemi tanár, kriminalista és szociológus, Madzsar védője. És sorban a többiek, számszerint ugyanannyian, mint a vádlottak: tizen.

A védelem elfoglalja helyét az emelvényen, már vonul is be — Szemák tanácselnökkel az élen — a bíróság.

Mindenki feláll, feszült csend.

...A királyi ügyészség az állami és társadalmi rend erőszakos felforgatására irányuló büntetett címen vádat emel: Poll Sándor, Tisza László dr., Kopacsek Margit és Madzsar József dr. ellen, míg ugyane cselekményben vétség címen: Kürti Hedvig, Pestalics Amália, Hajduk Ferencné, Kálmán Antalné, Glotz Béla és

Háj Károly ellen emel vádat a királyi ügyészség.

A vádirat megállapítja, hogy Poll Sándor 1930-ban szabadult államellenes bűncselekmény miatt rá kiszabott három és félévi fegyházbüntetésből, majd kiszabadulva, Bécsben és Berlinben pártmunkát folytatott, ez év júliusában pedig visszatért Magyarországra, mégpedig azzal a megbízással, hogy a Sallai és Fürst örökét átvegye...

NEMA TISZTELGÉS

Amikor az ügyész a vádirat felolvasása közben Sallai és Fürst nevét kiejti, a vádlottak felugranak helyükről és feszes vigyázz-állásban némán tisztelegnek.

— Figyelmeztetem a vádlottakat — szól rájuk erőlesen Szemák tanácselnök —,

hogy ezzel a tüntetéssel bűncselekményi követnek ell

A vádlottak elfoglalják helyeiket, az ügyész folytatja a vádirat felolvasását: Tisza László dr. 1931 tavaszán kapcsolódott a mozgalomba és ő volt az, aki átvette Sallaitól a technikai apparátus vezetését...

Madzsar József dr. vezetője és irányítója volt a szociáldemokrata párt belső vizmus céljait szolgáló baloldali szervezkedésének. Társadalmi Szemle címmel lapot indított, amely — a vádirat szerint — szintén a felforgatás céljait szolgáltatta és sajtótermékeit állandóan a kommunista párt rendelkezésére bocsátotta...

Kopacsek Margit közvetlen Sallai tanítványa volt, a titkos nyomdát vezette és a röpiratokat sokszorosította...

A többi vádlottak szerepének ismertetése után, megkezdődik a tárgyalás.

ELŐLÉPNEK A VÁDLOTTAK

...Poll Sándor. Örízetbevételekor egy borítékot találtak magánál, amelyben a kommunisták siffre-kulcsa volt. Ki bocsátotta rendelkezésére a siffre-kulcsot?

— Erről nem kívánok vallani.

— Mi volt a célja Budapesten való megjelenésnek?

— Semmi különös, csak pártmunkát jöttem végezni, de nem felel meg a válságnak, hogy én Sallai és Fürst örökébe léptem volna...

...Tisza László dr. Milyen doktorátusa van?

— Bölcsész doktor vagyok, kérem.

— Maga elméleti kommunista volt, maga magát, mondja el, milyen szerepe volt a mozgalomban?

— Semmi fontos szerepet nem töltöttem be.

— Milyen összeköttetésben állott Sallai-val?

— Nem állottam vele összeköttetésben.

— Mit tud Madzsar József szerepéről?

— Nem tudom, hogy Madzsar milyen mozgalomban és milyen mértékben vett részt.

...Madzsar József dr.

— A kommunizmussal csak elméletileg foglalkoztam, de semmiféle gyakorlati vonatkozásban nem léptem fel a kommunizmus érdekében. Propagandát sem írtam ki. Lapom számára külföldről az olvasók küldtek irányanyagot, de sem a Rote Hilfe-vel, sem más nemzetközi szervezetekkel összeköttetésben nem állottam.

VAJJON HOL FOG ELDÖLNI?

Szünet. A kérdések és feleletek bírósági ügyész, védőt, vádlottat egyaránt kifárasztott. A szünet, a hallgatóságnak és a sajtónak is jólesik. Kivonul a folyosóra cigarettázní.

Legjobbna a tanukat fárasztja az eset nekik kint kell öndöngeni a folyosón, amíg sor kerül rájuk.

Hirtelen villámhírek cikáznak végig a szünet alatt folyosón. A rendőrség újabb nagyarányú kommunista szervezkedést leplezett le. Meg akarták bénítani Budapest életét... A gáz, villany, vízvezeték- és a villamosvasutakat akarták hatalmukba keríteni... Tizenhat letartóztatás... Kommunista tépkép Budapest középületeiről, rendőrszolgáiról...

Egyesek mosolyognak és nem hiszik. Mások nem mosolyognak, de elhiszik.

Jönnek a déli lapok: igaz. Budapesten újabb nagyszabású kommunista szervezkedést leplezett le a rendőrség. A tizenhat vezető letartóztatott. Van közöttük: mérnök, banktisztviselő, postatakarékpénztári tisztviselő, kereskedő, iparos, munkás... A társadalom minden rétege képviselve van.

Aztán berreg az éleshangú csengő.

— Tessék bemenni! Folytatják a tárgyalást!

Új vádlottak jönnek sorra és új, kemény ítéletek fognak majd elhangzani.

Nagy harc ez.

És amíg ez a harc el nem dől, addig folyik és folyni fog a nagy per, a melynek ki tudja hol, mikor és hogyan lesz vége!

Pogány Marcell

TITKOS MONARCHISTA ÖSSZEJÖVETEL MÁRIA- CELLBEN?

Bécs, november 30.

Egy bécsi reggeli újság azt a hírt röptette világra, hogy a napokban Mária-Cellben titkos monarchista összejövétel volt, amelyen résztvett többek között: Stahremberg, a „puccsherceg”, az osztrák Heimwehr vezére, valamint Kállay Miklós magyar földművelésügyi miniszter. Hivatalos osztrák és magyar körök cáfolják a hírt azzal, hogy Kállay miniszter volt ugyan Mária-Cellben, de csak egy vadászatban vett részt, ahova véletlenül meghívták. Stahremberg herceggel azonban nem találkozott.

Forum Mozgó Brassó

Mától kezdve — csak három napig

Táncol a kongresszus

LILIAN HARVEY, LIL DACOWER, VILLY FRITSCH,

CONRAD VEIDT ragugogó operettslágere

Scharrel, a „FEHÉR LÓ” világhírű rendezőjének rendezésében

JÖN!

A nagy város bűnei

City-Street

Amerika monumentális drámája

VILÁGPOLITIKA

Franciaország
nagy deficitje

A fásult olvasó talán nem is fog az-
iránt érdeklődni, mely országban milyen
nagy a deficit, hiszen Angliát kivéve,
majdnem minden állam nagy deficittel
küzd s Angliában se fog már sokáig ez
a paradoxomi állapot tartani. De azért
meg lesz leppve, hogy most Franciaor-
szágról lesz szó, hiszen ez az ország
joggal tekinthető a világ egyik leggaz-
dagabb országának s aranykincseért ál-
talános irigységnek is a tárgya. Tíz-
milliárd papírfrank kétmilliárd aranyfrank-
nak felel meg; ily óriási deficitre — a
háborús éveket kivéve — nem igen tud
példát a történelem, még pedig annál ke-
vésbé, mert hiszen vannak oly francia
szakértők is, akiknek állítása szerint a
költtségvetés fedezetlen deficitje a tizen-
kétmilliárdot is túlhaladja.

Három évvel ezelőtt még a francia ál-
lamkincstárnak húszmilliárd frank feles-
pénzkészlete volt s hogy két év alatt a
jobboldali kormányok, Laval és Lardieu
aut eltéksozták. Ők előre tudták, hogy az
1932 évi választásokon a baloldal fog
diadalt aratni s így természetesen dobálták
ki az állam pénzt az ablakon, hogy a
bekövetkező baloldali kormány majd üres
államkasszákat találjon. Ez a taktika a
legtöbbszörösebben bevált, mert amikor
Herriot most júniusban átvette az ügyek
vezetését, az összes állami pénztárak kész-
lete — kérem ez nem tréfa, hanem törté-
nelmi valóság — 63 millió papír frank
volt.

Most a deficittel együtt minden állam-
ban újra dőlni kezd a deflációs politika.
Ez a két fő csodaszere van: a bevé-
telek emelése és a kiadások leszállítása.
Amikor Poincaré 1926-ban, a frank elér-
telensége idején, mint mentőangyal
jelent a kezébe az ország kormányzását,
mindkét eljárási módot alkalmazta. Most
azonban az adóemelések lehetősége igen
késély. A kis- és középrétegeknek nagy
a parlamenti befolyása s így a képviselők
többsége egyáltalában nem, vagy
csak megszorítással járulhat hozzá az
adók felemeléséhez, amelyek a kis-
embereket terhelik, viszont a nagy-
tőke rétegeknek a parlamenten kívüli
befolyása nagyon erős s azonkívül a ke-
zükben van az egész „nagy” sajtó. Min-
den oly adóterv ellen, amely a deficitet
csökkenti és számlájukra akarja el-
számolni, mozgósítják az összes szövetsége-
ket, még attól se riadva vissza, hogy
általános pánikot idézzenek elő. A fran-
cia frank ma a legjobb valuta a világon,
aranyfedezete közel száz százalékos, de
ért minden fogadást ajánlok arra,
hogy ha a mostani francia kormány
megkísérelné a nagyadózók terheit fel-
emelni, akkor mához három hónapra a
frank görög lefelé!

Marad tehát, mint egyedül lehetséges
deflációs rendszabály, a kiadások leszáll-
lása. Mily lehetőségek nyílnak itt a
francia kormány részére? A költségve-
te összege ma meghaladja az ötven-
milliárdot, de ebből negyvenmillió az
államadósságok kamataira, a háborus
juttatásokra és a hadügyi költségvetés-
re esik. Tíz vagy tizenkétféle egyéb
kiadásból tízmilliárdot megtakarítani
nem lehet. Ebben a kényszerhelyzetben
francia kormány a legkisebb ellenal-
lást irányát választotta s leszállította az
államadósságok kamatlábát a kistöke-
k terhére. Ez nem kényszerintézkedé-
ssel történt, hanem a szokásos módon,
konzervatív úton. Az állam felszólította az
állampapírok tulajdonosait, egyezzenek
meg, hogy papírjaiknak a kamatlába 4
százalékra szállítsassék le; akik er-
re nem hajlandók, azoknak pedig vissza-
zárja a kölcsönt. Tekintettel a kamatláb
előtti alacsonyására, a kölcsöntulaj-
nosok tulajdonom része ebbe beleegye-
zett, 85 milliárd értékű kötvény került
a kamatláb alá s csak 4—5 milliárd birto-
kosa kívánt azonnali visszafizetést, amu-
nyában nehézség nélkül meg is történt.
Ez a művelettel az államkincstár évi
400 millió frankot takarított meg, ami
összege ugyan, de csak egy része a
deficitnek. Az összes francia államadós-
ság 450 milliárdra rug, tehát csak egy
tizedrészének csökkent a kamata. Ha Ame-
rika elengedné a háborus adósságok fizet-
ését, akkor ez további könnyebbséget je-
lentene a francia államkincstárnak, de
most Amerikával újra nehézségek van-
nak.

A francia kormány egy további lépés-
re határozta el magát, amelybe könnyen
belebukhat; le akarja szállítani a
szállítási fizetéseket. Eleinte lineáris
szállítási fizetéseket, de a tisztviselői
ellenzése folytán ezt a tervet kény-

Schleicher meghívására sem
ment el Hitler Berlinbe

Még mindig nem oldották meg a német kormányválságot

Berlin, november 30.

A német kormányválságban semmi
újabb mozzanat nem történt. Schleicher
még nem tudott Hitlerrel megegyezni és
így Hindenburg még vár azzal a záró
aktussal, hogy újból Papent bizza meg a
kabinet megalakításával.

A Völkischer Beobachter mai száma
úgy tudja, hogy

Hitler nem tett eleget Schleicher meg-
hívásának és nem utazott el Berlinbe,
hogy ott vele személyesen tárgyaljon.

A lap úgy értesül, hogy Hitler tüntetően
Weimarba utazott, hogy az ottani képvi-
selőválasztásokat előkészítse.

Amennyiben ez a hír igaznak bizonyul
és Hitler még weimari látogatása után
sem keresi fel Schleichert, olybá kell ven-
ni, hogy

Hitler minden további tárgyalás elől
elzárkózik

és így ebben az esetben nem marad Hin-
denburgnak más lehetősége, minthogy új-
ból Papennek adjon megbízást.

Nyilvánosságra került a
francia-orosz szerződés szövege

A jobboldal támadja a megállapodást

Páris, november 30.

Ma került nyilvánosságra a francia-
orosz szerződés végleges szövege, amely
Párisban vegyes érzelmekeket keltett. Kü-
lönösen a jobboldali sajtó támad hevesen
és megállapítja, hogy Franciaország a
szerződéssel nem érte el azt a célt, ame-
lyet akart. Franciaország kormánya hi-
vatalosan kihangsúlyozza ugyan, hogy a
szerződés ellenére is feltétlen szabadsága
maradt vám és kereskedelem politikai
ügyekben, de a jobboldali sajtó ezzel
szemben azt mondja, hogy a francia kor-
mány a szerződéssel nem ért el semmit.
Különösen Pertinax hangja nagyon
éles, aki megállapítja, hogy

a francia-orosz szerződés még annyit
sem ért el, hogy a poros hadsereget a
német hadseregtől izolálhassa.

Mivel a szerződés ezekre a kérdésekre ki
sem tér, nincs semmi garancia odavonat-
kozólag, hogy német támadás esetén a
szovjet-hadsereg az akciót ne támogassa.

A jobboldali sajtó megállapítja még,
hogy nemcsak katonai politikai szem-
pontról nem ér a szerződés semmit, ha-
nem még kereskedelem-politikai szem-
pontról sem, amennyiben a francia kor-
mánynak a szerződés ellenére sincs in-
gerenciája arra, hogy az orosz dumping
az idők folyamán ne ismétlődjen.

Az oroszok újabb felhívása Romániához
a szerződés megkötésére

Bukarest, november 30.

Párisból érkező jelentés szerint kedden
délután 5 órakor a külügyi palotában ü-
nepélyesen aláírták a francia-orosz meg-
nemtámadási szerződést. Franciaország
részéről Herriot, a szovjetunió részéről
pedig Drogalevszky párisi orosz követ
adta aláírását. Ugyanakkor a szovjetmeg-
bizott jegyzéket nyújtott át Herriotnak,
amelyben újabb négy hónapos határidőt
ajánl fel a román-orosz tárgyalások le-
folytatására és a megnemtámadási szer-
ződés megkötésére. A jegyzék így szól:

— Miniszterelnök Ur! A szovjetkor-
mány a francia kormány jóakarására
támaszkodva, kéri Önt, hogy hozza a
román kormány tudomására a követke-
zőket: A szovjetkormány újból kifeje-
zést kíván adni békés szándékainak Ro-
mániával szemben, miért is kijelenti,

hogy kész a mai naptól számított újabb
négy hónapi határidőt hagyni a román
kormány, hogy ezen időn belül meg-
köttesse a megnemtámadási szerződést
a szovjetunióval azokon az alapokon,
amelyeket Litvinov és Cadere megegye-
zőleg már lefektettek, — beleértve a
Cadere által javasolt zárójegyzékön-
vet.

A szovjetkormány ezáltal még egy-
szer bizonyítani akarja békeakarátát és
kijelenti, hogy hű marad politikájához,
amely szerint a vitás ügyek elintézésére
nem folyamodik erőszakhoz és hű ma-
rad az 1928 augusztus 27-iki párisi
egyezményhez. (Kellogg-Briand-pak-
tum.)

A szovjetkormány felhívása újabb le-
hetőségeket nyit a megnemtámadási szer-
ződés ügyében.

Tovább folyik a közbirtokos-
ságok elszegényítéseHol késik a közbirtokossági vagyonok
szindikalizálása

Csikszereda, november 30.

Csikhan annak idején mozgalom indult
meg a közbirtokossági vagyonok szindika-
lizálására abból a célból, hogy közös köz-
ponti vezetés és adminisztrálás alá vesse
őket, könnyebben folytathassák azt a vé-
delmi harcot, amelyet az állandó hatósá-
gi terror és kiűztorozási szándék ellen
folytatniuk kell. A mozgalom elakadt va-
laha, holott szinte minden közbirtokos-
sági vezetőség érezte, hogy most már ez
az egyedüli menekülési lehetősége.

telen volt feladni s új terppel jött, amely
progresszív kulcsot alkalmazott s a havi
1000 frankon alul levő fizetéseket kivete-
te a leszállítás hatálya alól. A tisztviselői
kar megmozdulása azonban oly le-
pess, hogy a kormány nem tudja, mit
csináljon; a radikálisok toulousei kong-
resszusa ugyan teljes felhatalmazást
adott Herriotnak, hogy ebben a kérdés-
ben belátása szerint járjon el, de azért
ma még kérdés, vajjon Herriot megte-
sz-e a jobboldali pártoknak azt a szí-
vességet, hogy a nagyszámú és nagybe-
folyású tisztviselői karral kiegyenlítsen
ellentétbe kerüljön. A kormány abban az
irányban is nagy erőfeszítéseket tett,
hogy a katonai vezető köröket a hadügyi

költségvetés leszállítására bírja rá. Eddig
ez az eredmény nem tulságosan nagy, a
jövő évre mindössze 1200 millió frank
s amellet nyílt konfliktus tört ki a kor-
mány és egyes tábornokok között. Ezt a
konfliktust nem kell tragikusnak vélni,
mert ugyan számos francia tábornok
monarchista és antidemokratikus érzelmű,
de viszont a legénység megbízhatóan re-
publikánus s nem hisszük, hogy akadna
oly generális, aki oly politikai parancsot
merne kiadni, amelyről tudja, hogy a le-
génység annak éppen az ellenkezőjét fog-
ja megtenni. Ha ez a konfliktus nem is
komoly, de deficit lépítésének a művét
nem könnyíti meg.

(szp.)

mérnök csak annyit kötött ki, hogy

az eladásból várható összeget, mintegy
900 ezer lejt a devő az erdőgondnokság-
hoz, vagy a csikszentmártoni adóhiva-
talhoz köteles befizetni.

A románul nem tudó közbirtokossági ve-
zetőség megbízott a főmérnökben s el-
fogadta a feltételt, talán abban a hiszem-
ben, hogy az csak formáság. Otthon jöt-
tek rá csak, hogy

vagyonuk felett már nem ők, hanem az
erdőmérnök rendelkezik.

Más lehetőség híján felebbezést adtak be
az árverési feltételek ellen s most várják
a jószerezését.

Ezzel a közbirtokossággal történt meg
az is, hogy 1929-ben 6 ezer köbméter fa
kitermelésére kért engedélyt. De nem ka-
pott, tehát nem is termelhették ki. A kö-
vetkező évben megújította a kérést s ez-
uttal sikerrel, amennyiben jóváhagyták
az előző évi kérést is. A kitermelés meg-
történt, arról a pénzügyigazgatóságon
megtették a szükséges bejelentést.

A pénzügyigazgatóság aztán nem a jó-
váhagyott 12 ezer köbméter fa után
adózta meg őket, hanem 18 ezer köbmé-
ter után.

Felszámította azt a hatezer köbmétert is,
amire annak idején nem kaptak enge-
délyt és amit nem is termelhettek ki. Ez
a kis tévedés, amit a pénzügyigazgatóság
nem volt hajlandó kiigazítani, 500 ezer
lejtébe került a közbirtokosságnak.

A csikszentmihályi közbirtokosságot
823 ezer lej bírsággal sújtották, mert a
pénzügyi közegek okmányhamisítást kö-
vettek el. Az okmányhamisítók bűnére a
közbirtokosságnak kell ráfizetnie.

A csikdelnei közbirtokosságtól az egyik
adóellenőr 50 ezer lejt vett fel adóhátra-
lék címén. Később kiderült, hogy az el-
lenőr vesztegetési pénznek tekintette az
50 ezer lejt. Miután azonban ő nem meg-
vesztegethető, félmillió lejes bírsággal
sújtatta a közbirtokosságot. A csikkar-
falvi közbirtokosságra már annyi bírsá-
got róttak ki, hogy meghaladja a vagyó
értékét. Ilyen helyzetben van a csikszent-
tamási közbirtokosság is.

Ha hozzáértő, érélyes központi vezetés
irányítaná a közbirtokosságok jogi ügy-
it, mindezek nem történhetnének meg.
Nem sok idő kell már ahhoz, hogy ne le-
gyen mit megmenteni a közbirtokossági
vagyonokból, amelyek még így, romjaik-
ban is tekintélyes vagyont képviselnek.
És egyedül biztosítják a csiki székelység
megélhetését.

Lengyelországban újra
fellángolt az antiszemita
tüntetés

Varsó, november 30

Kedden egész Lengyelországban újra
fellángolt az antiszemita tüntetés. Külö-
nösen az egyetemi városokban, így Var-
sóban, Villnában és Krakóban voltak
heves tüntetések.

A legutóbbi tüntetések alkalmával ha-
lálisan megsebesült és azóta meghalt
lengyel egyetemi hallgatók temetése
után törték ki uira a tüntetések, amelyek
azután általános fosztogatásokká fajul-
tak.

A fosztogatások során 50 letartóztatás
történt.

A tüntetésnek egynehány sebesültje
is van.

Beszüntetik
a magyar Operaházat

Budapest, november 30

A budapesti Az Est értesülése szerint
a Magyar Királyi Operaházat megszü-
nteti a kormány. A megszüntetés ugy tör-
ténik, hogy a budapesti Operát beleol-
vasztják a budapesti Nemzeti Színházba.

A magyar kormány már régen ráfizet
az Operára és már többször szó volt ar-
ról, hogy megszünteti ezt a kulturális
intézményt. De most, hogy a keresztény
pártok is várátlanul az Opera szubven-
cionálása ellen fordultak, a kormány ré-
gi tervét tényleg megvalósítja.

Reumában, Csuzban, Ischiászban
szerved?
Tegyen kísérletet
Salfumin pasztával
összeköttetésben
Salfumin fürdővel
Csodás gyógyulási eredmények — Egyetemi
klinikák elsőrangú bizonyítványai
Egy csomag egy fürdőkúrához **Lej 170.-**
Pasztá **35.-**
Gyógyszertárakban és drogériákban

HIREK

A brassói diákkongresszus programja

Brassó, november 30.

1. 10 éves működés, mérleg, történetek és epizódok a 10 éves mozgalom életéből, eredmények.

2. A diákság politikai orientációja, belügyek: egyes rétegek balratolódása, vagy jobboldali pártok iránti érdeklődése, politikai pártok iránti orientáció, a „paraszt-állam” iránti érdeklődés, külügyek: a határon túli román diákság közeledése, az egyesület külföldi összeköttetései.

3. A diákélet gazdasági életének organizálása, kantinok, diákotthonok, szövetkezetek, egyetemi tandíjak, egyetemi kurzusok, az országban levő diákság segélyezése.

4. A diákok és a falusi problémák, a tömegek műveltségi színvonalának emelése, vallási kérdések.

5. Nemzeti problémák, kisebbségiek: zsidóság, kommunizmus, szabadkőművesség, revizionizmus, numerusz klauzusz; vallási és diáksági nemzeti problémák: a diákság szerepe különböző vallási szekták megszüntetésére.

6. A diákélet szervezése: központok, egyesületek, társaságok, ezeknek törvényesítése, meggyék, fakultások.

7. Egyetemi asszisztencia, orvosi asszisztencia, diák-szanatóriumok, nyaralótelepek.

8. Szellemi és fizikai dolgozók munkanélkülisége.

9. A diákság sportja: központok szervezése, egyetemi bajnokságok szervezése, nemzetközi bajnokságok szervezése.

★

Az a lázas harc, melyet az egész világon a társadalom minden rétege folytat a jobb életért, a morális és anyagi felszabadulásért, a diákság sem hagyta érintetlenül. Szervezeteik és akcióik valamennyi európai állam körében bekapcsolódtak ebbe a kibontakozást kereső mozgalomba, ez a forrongó törekvés egy jobb és szebb világ után állította küzdőre a romániai főiskolai ifjúságot is.

A komoly diákmozgalmak igazi rugója, irányítója ez a magasabb és nemesebb célkitűzés, a szellemi és szociális problémák olyan megoldása, mely a jövő nemzedék válláról levegye a mai ellenmondásainak, ellentétének, balfogásainak és nyomorúságának elviselhetetlen terhét.

A komoly diákság, ami nyilván a jelentékeny többség, saját maga belülről, a jobb meggyőződésével, a lelkes hitével, a becsülettel akarásával törekszik tartalmassá és céltudatosra tenni ezt a törekvést és időnkint tartandó kongresszusai már csak egységbe foglalják, összehangolják eleve rögzített avatják a lelkekben kiformálódó ideákat és célokat.

A brassói diákkongresszus is, melyet a jövő hét első napjaiban több ezer főiskolai hallgató részvételével tartanak meg, ennek az uttörő munkának, ennek a fontosabb célkitűzésnek a szolgálatában áll, mint ilyen a legteljesebb méltánylásra, a legkomolyabb figyelemre és értékelésre tarthat számot.

— Ki kell tüzni a lobogókat. A városi hatóságok kérik a város közönségét, hogy december elsején, csütörtökön, a tartományok egyesülésének évfordulója alkalmából minden házra tüzzék ki a román nemzeti tricolor.

— A BRASSÓI MAGYAR DALÁRDA szombat, december 3-án este fél 9 órai kezdettel háziünnepséget rendez az egyesület elnökének névnapja alkalmából a Redoute kértérképében. Ez ünnepség keretében kerülnek kiosztásra a Romániai Magyar Daloskövető 10 éves fennállásának emlékére kiadott díszermek és oklevelek is. Az egyesület vezetősége szeretettel hívja meg a dalárda pártolóit és barátait e családi ünnepre. Belépti díj nincs. A dalárda csütörtökön, december 1-én a szokott időben fontos próbát tart.

★ Holnap játszik Szatmár Tibor a brassói aulában. Kezdete este 8 órakor. Jegyek Hiemeschnél.

— Halál az erdőben. Dicsőszentmártonból jelentik: Lupu Ioan 76 éves, egy Erzsébetváros mellett levő telep lakosa faérett ment a szomogyi erdőbe, ahonnan a késő éjszakai órákban sem tért vissza. Hozzájártozói rosszat sejtve keresésére indultak s az erdőben holtan találták az öregot, akit egy kettőfűrészt fatörzs agyonvágott.

★ KÖSZÖNETNYILVANÍTÁS. Mindazoknak, kik felejtethetetlen, drága halottunk, ifj. Benedek Dénes temetésén megjelentek, koporsójára virágot helyeztek, vagy részvétüknek bármilyen módon kifejezést adtak, egyúttal a brassói Csizmadia Ipartársulatnak testületileg való megjelenéséért ezúton mond hálás köszönetet a gyászoló család.

— A CSIKSZEREDAI VANDORMÜKÉVELŐK SIKEREI. Sepsiszentgyörgyről jelentik: A dr. Hirsch Hugoné vezetése alatt álló csikszeredai műkedvelő gárda, miután Herceg Ferenc „Bizánc” című drámáját Gyergyószentmiklóson, majd Kézdivásárhelyen is előadta, december 5-én Sepsiszentgyörgyön mutatja be a darabot. Az előadást, melynek szereplői a Székelyföld számos városában arattak szép sikert, máris óriási érdeklődés előzi meg.

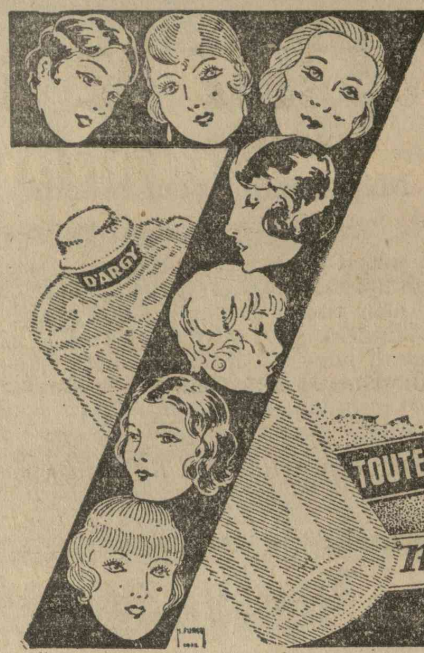
— Egyszer a váltóhamisítás is kiderül. Csikszeredáról jelentik: Pláton Sándor és Pláton András salamási gazdák Kádár András dúsgazdag földbirtokos nevére váltót hamisítottak. Először kisebb összegekkel próbálkoztak, majd amikor látták, hogy a bankoknak és szövetkezeteknek a nábob aláírása mennivre imponál, egyre nagyobb és nagyobb összegeket vettek fel. Kádár András azonban 1930-ban meghalt s a hitelező bankok 460 ezer lej erejéig támadták meg a hitelezőket. A per folyamán természetesen kiderült a Pláton testvérek váltóhamisítása, mire vagyonukat bünyűvi zárlat alá vették s egyben eljárást indítottak ellenük.

— ÉHSÉGSZTRAJK A NAGYVÁRADAI FOGHÁZBAN. Nagyváradról jelentik: A nagyváradai sziguranca augusztus elsején letartóztatta Steiner György, Lakatos Pál, Dávid Oszkár, Feldmann Károly, Deutsch Imre, Duró Sándor, Farkas Sándor, Hirschler Lajos és Fuchs Andor ifjúságokat, akik már ötödik hónapja ülnek vizsgálati fogságban s eddig háromszor hosszabbították meg fogságukat. A törvényszéki vádtnaás mind a három esetben a letartóztatottak szabadlábra helyezése mellett döntött. Az ügyész felbuzsítása következtében a táblai vádtnaás további fogvatartásukat határozta el. Az ifjúságok ma mindannyian éhségsztrájkba léptek, mert demonstrációval akarják elérni, hogy ügyük érdekében rövidesen újabb tárgyalást tüzzenek ki.

— Magának is dolgozott az adóvégrehajító. Csikszeredáról jelentik: Csiki Lajos gyergyócsomafalvi gazda bünyűdi feljelentést adott be Tárnicerin János adóvégrehajító ellen, aki adóhátralék fejében lefoglalta egyetlen tehénét s nyomban el is árverezte. Az árverésből befolyó összegből kifizette a gazda tartozását, a fennmaradt tekintélyes összeget azonban nem számolta el, hanem egyszerűen zsebre vágta. Az ügyvédség a feljelentés nyomán sikkasztás miatt indított eljárást a végrehajító ellen.

— PÓRULJART LÖKÖTÖK. Erőműhelyfalról jelentik: Szodorai János éradonyi gazdálkodó istállójából tegnap virradó éjszaka ismeretlen tettesek ellopták két pejlővát. A nyomozás megindult és a gyanú két idegen emberre irányult, akik azelőtt való nap a faluban jártak és lovak iránt érdeklődtek. Szodorai, mielőtt a csendőrség intézkedéseit beárta volna, egy kölesönként lovon maga indult a tolvajok megkeresésére. A harmadik határnál, Érkeselyün tul, közvetlen a magyar határ közelében, meg is látta a két idegen embert, amint lovain haladtak. Egy ösvényen elibük került, elállta utjukat, majd botjával azoposan ellátta a két lökötő baját. Miután azokat eszméletlenre verte, hazabaktatott viszszerzett lovaival.

— A KÁROSULT RÉSZLETES SZEMÉLYLEIRÁSA A BETÖRŐRŐL. Nagyváradról jelentik: Sichermann Hermanné nagyváradai lakos bejelentette a rendőrségnek, hogy Liliom-utca 7. sz. alatti lakását kifosztották. A károsult észrevette a betörőt s olyan pontos személyleírást adott róla, hogy a rendőrség Kovács László híres „ablakbemászó” személyében egy félórán belül elfogta a tettest. A betörő lakásán a megejtett házkutatás alkalmával rengeteg lopott holmit találtak.

SPECIALITÁS
**Eau de Cologne
D'ARGY**

amelyeknek elbűvölő illata
elénkít és faszcinál!

TOUTES LES FLEURS
TAIFUN
CHER AMOUR
Mijiko
Chérie Mar
Délire
MAJESTIC

★ Tánchelyiség a Korona kávéházban. A jó társaság óhajának eleget téve, a Korona kávéház tánchelyiségét ezután szombat és vasárnapon kívül még minden csütörtökön este is nyitva tartiuk. A kitűnő zenekar és mérsékelt árak a legjobb alkalmat nyújtják, hogy kellemesen, szolidan lehessen mulatni.

— Dicsőszentmárton lakosságának negyedrészre szorult segélyre. Dicsőszentmártonból jelentik: A munkanélkülieket segélyező egyesület most fejezte be Dicsőszentmártonban a segélyreszorultok összeírását. Az összeállított statisztika szomorú tükörképe annak a helyzetnek, amely most uralkodik. Dicsőszentmártonban, a 6000 lakosú városban több, mint 1200 ember jelentkezett segélyért, azzal az indoklással, hogy munkanélküli. A lakosság egynegyedrészre tehát, kenyer nélkül néz a tél elé. A bizottság december elsején kezdte meg a segélyezést, amikor is népkonvhat és melegedőket állítanak fel. Rendszeres segítségben a jelentkezők közül csak 700 részesül, a többi a bizottság nem vette fel, tekintettel arra, hogy ilyen nagy tömeg ellátására nincs fedezetük. A segélyezés alapját a város által kibocsátott közel egy millió lej értékű inségbélyegek és számolócdulák képezik.

— A HÁROMSZÉKMEGYEI MAGYAR PART TISZJUTÓ KÖZGYŰLÉSE. Sepsiszentgyörgyről jelentik: A magyar párt háromszékmegyei tagozata november 28-án tartotta meg tisztújító közgyűlését, amelyen a vármegye magyarságának képviselőit több, mint 600 kiküldött jelent meg. A gyűlést báró Szentkereszty Béla tagozati elnök nyitotta meg, majd dr. Keresztes Károly főtitkár terjesztette elő jelentését. A 16 tagú kandidáló bizottság jelölésére elnöknek báró Szentkereszty Bélát, alelnöknek báró Apor Pétert, Bogdán Arthurt, dr. Molnár Dénest és Polonkay Tivadart, főtitkárnak dr. Keresztes Károlyt, jegyzőnek Debreczeny Sándort és Csányi Gyulát, pénztárnoknak Demeter Ferencet, ellenőröknek pedig Utó Áront és Boér Sándort választották meg. A gyűlést báró Szentkereszty Béla elnök zárta be.

★ A Societatea Anonima pentru distribuirea produselor Petrolului, Brassóban, f. é. december hó 2-ától kezdődőleg a 79 telefon szám alatt hívandó.

— Százhatvannegy politikai fogoly haldoklik. Zágrábból jelentik: A mitrovitzai börtönben 164 politikai fogoly napokkal ezelőtt éhségsztrájkba kezdett és azt tartja is Ez a százhatvannegy fogoly a szó szoros értelmében véve haldoklik. A fogház igazgatósága naponta körleveleket küld a foglyok hozzátartozóihoz, hogy látogasság meg a foglyokat, mert azo khaldoklanak és hassanak oda, hogy a foglyok az éhségsztrájkot abba-hagviák. A foglyok között 100 horvát és 7 magyar nemzetiségű van.

— ELTŰNT A KOSZORUSLANY. Nagyváradról jelentik: Friedmann Mayer zöldfauteai kereskedő közölte a rendőrséggel, hogy a nála alkalmazásban levő Traier Juliska nevű cselédleány nyomtalanul eltűnt otthonról. Az eltűnt lány, akiért szombat délután két fiatal-ember jött, egyik barátjánője esküvőjére ment koszorúslánynak. Az eltűnés titokzatosságát az a körülmény is fokozza, hogy az állítólagos esküvőről sem a cselédleány hozzátartozói, sem pedig a barátjánő nem tudnak. A nyomozás folyik.

— Szezonnyitás a kolozsvári színházban. Kolozsvárról jelentik: A kolozsvári magyar színház tegnap tartotta szezonnyitó előadását Arany János emlékünnepévének keretében. Az első előadás még a régi színházban volt, azonban a többi már a katolikus gimnázium kamara színházába alakított térben lesz, mert az eredeti színházat, mint ismeretes, mozivá alakították át. A premiért zsufolt

ház nézte végig, amely mindvégig melegen ünnepelte a színészeket.

— Erőműhelyfalván már nincs sertés-vész. Az erőműhelyfalvi sertésvész, miután a sertésvész megszűnt, ismét megnyitották. Az erőműhelyfalvi vásár hónapig zár alatt volt.

— A vér felfrissítése céljából ajánlatos néhány napon át korán reggel egy pohár természetes „Ferenc József” keserűvizet inni. Az egész világon rendelt az orvosok a valódi Ferenc József használatát, mert ez szabályozza a bélműködést, erősíti a gyomrot, javítja a vért, megnövekedti az idegeket és ezáltal új életet teremt. A Ferenc József keserűvizet gyógyszertárakban, drogériákban és fűszerüzletekben kapható.

— A soffőr 130 menyasszonya. Wasseburgból jelentik: Michael Raab itteni soffőr megismerkedett Salzburgban házvezetőnővel, akinek házasságot ígért, noha ő maga már nő ember volt. Különböző üzvekedésekkel sikerült a től négy száz shillinget kicsalni, amit aztán odébb állt. De nem sokkal ezután egy másik salzburgi lányt csapott be hasonló módon, akitől hatszázötven shillinget csalt ki. Feljelentés folytán a rendőrségre került. A rendőrség házkutatást tartott a soffőr lakásán, amely alkalmával megtalálták a Don Juan noteszt, amelyben százharc leány neveve előjegyezve, akiket hasonló módon akart menyasszonyaivá tenni a wasseburgi soffőr. A salzburgi törvényszék hét havi sulvos börtönre ítélte.

SZÉKREKEDÉS NÉL

a CHATEL GUYON
természetes sókból készült
MIRATON PASZTILLÁ
fájdalom nélkül könnyebbíti
meg a belek működését.

A KIS ZSAROLÓ

— Mama, ha nem adsz egy hatost cukor megmondok a papának, hogy micsoda a kis kalapot néztél ki ma harminc pengőért! (Sondagnisse Str.)

★

ÜZLETI NYELVEN

— Nagyszerű feleséget kaptál, barátom.
— Igen, az áru egészen jó, csak a csomagolása kerül meglehetősen sokba.
(Lustige Blätter)

BUTORAINK
MINŐSÉGE
ÁRAINK
OLCSÓSÁGA

szerezték meg gyártmányainknak
ORSZÁGOS HIRNEVÉT!

SZÉKELY-RÉTI

ERDÉLYRÉSZI BUTORGYÁR R. T.

MAROSVÁSAHELY
BUKAREST
BRASSÓ
Meghívásra rajzainkkal felkeressük

Megnyílt az új

„HOTEL LUX“

Bukarest, Bd. Șchiu Măgureanu 6.

(Lazar liceum mellett)

A legkényelmesebb szálloda, rendkívül leszállított árakkal. — Központi fűtés, fürdő a szobában, lift és telefon.

Mérsékelt adókat hoz az új autó-törvény

A rendőrségek nem adhatnak többé garázs-számokat

(Bukarest) Jeltettük, hogy a parlament legközelebbi ülésén a kormány több fontosságú törvényjavaslat között be fogja terjeszteni az új automobiladó-törvényt. Már meg is történt. A javaslat szerint mintakocsi és teherautó tulajdonosa évi 4 lej, motorkerékpár után pedig évi 1000 lej köteles fizetni. A bérkocsiakkal foglalkozó autók, teherautók, ciszterna-autók évi összeg felét fizetik. A tömör gumikkal szerelt teherautók a többi teherautó adóját háromszorosát fizetik. A traktorok és az egyéb gazdasági motoros járművek adómentesek.

Minden autótulajdonos kincstári igazolványt kapni az adó befizetéséről és enélkül az igazolvány nélkül egyetlen jármű sem közlekedhet. A fizetés negyedévenként történik. Az autók nem lesz meg a kincstári bizonylata, az autók háromszoros összegét fogja bírságban felfüggeszteni. A rendőrprefekturák, amikor új hajtási igazolványt állítanak ki, 10 napon belül értesítik arról az illetékes adóhivatalt. Megtiltja az új törvény a rendőrségeknek, hogy ugyanezt garázs-számokat adjanak ki. Az autók-kereskedők, akik hivatásuknál fogva próbákat tesznek a kocsikkal, külön azonosítási lapot kötelesek bélyegmentesen kérve, amelyért naponta 10 lej díjat fizetnek.

Egy cég legfeljebb három ilyen számlapot kaphat.

A külföldről érkező román autók a határon kötelesek felmutatni a kincstári bizonylatot, míg a külföldi kocsik a határon, a vámhivataltól kapnak ilyen bizonylatot, 100 lej ellenében.

ben, amelyen felül ezek az autók naponként még külön 20 lej díjat kötelesek fizetni, amíg az ország területén közlekednek. A külföldi motorbiciklik a belépéskor 50 lej és napi 10 lej fizetnek, amit kilépésükkor a határon ellenőrizni fognak.

Leszállítják tizenöt százalékkal a gyógyszerkészítmények árát

A központi gyógyszerbizottság revízió alá veszi az egész gyógyszerlistát

(Bukarest) Különböző intervenciók eredményeképpen az egészségügyi minisztérium mellett működő gyógyszer-vegyészeti bizottság tegnap ülést tartott, amelyen elhatározta a gyógyszerlistai készítmények árának 15 százalékos leszállítását. Az erről szóló miniszteri rendelet már el is készült, de még mellette életbe lépne, a miniszter utasította a kerületi egészségügyi inspektorokat, hogy közöljék a gyógyszerárakkal a receptkészítés új rendjét. Eszerint minden recepten külön fel kell tüntetni a készítményt alkotó gyógyszerek árát és az összegből le kell ütniök 15 százalékot.

Ez a rendelkezés csak ideiglenes jellegű, a melyet a nagykereskedők jelenlegi árjegyzéke alapján javasolt a központi gyógyszer-bizottság a 15 százalékos csökkentéssel párhuzamosan, amely valószínűleg még a közeljövőben lép.

A központi gyógyszerész bizottság teljesen új gyógyszerlistát készít ki, teljesen új árakkal.

A GAZDASÁGI ÉLET HIREI

Bánffy Miklós gróf, a kolozsvári Tri-mex Rt. elnöke napok óta Bukarestben tárgyal egy nagyobb nverspetróleumexport engedélyezéséről kompenzációs alapon. A petróleum ellenében a vállalat más árukat akar behozni Magyarországból.

A bukaresti törvényszék a cukorközpont iavára leiltotta a Banca Marmaroschnak járó 41.542 lej kifizetését, a mellvel a Chitila S. A. tartozik a banknak.

A csödben levő Prejmar S. A. posztógyár a brassói Wilhelm Scherg és Társa cégre engedményezte a Transilvania céggel szemben fennálló 97.820 lej követelését.

A bukaresti csödbíróság sürgősségi idézőt küldött dr. Popov Adonis kamarai képviselőnek akit az évvel ezelőtti csödbbe ment kolozsvári Kronos fatermelő Rt. ügyében kíván kihallgatni, egyben a felszámolásra vonatkozó okiratokat akarja tőle megkapni.

Az ilfovi törvényszék csödbírósága felhívja az Aron Schuller cég hitelezőit, hogy december 3-án délelőtt 9 órakor jelenjenek meg annak az egvezségi ajánlatnak a megtárgyalásán, amelyet Silvia és Solomonica Schuller tettek olyan értelemben, hogy a Pancesti és Caretas nevű erdőségek árából még hátralevő összeg ellenében 3 millió 115 ezer lej és kamatot hailandók kifizetni.

„CORSO“ cipőüzlet

BRASSÓ, WEISZ MIHÁLY UTCA 9.

Sosonok, galosnik és mindenféle cipő áruk legolcsóbb beszerzési forrása.

Ha jól és olcsón akar ruházkodni

ugy el ne mulassza megragadni ezt a kedvező alkalmat.

Látogasson meg most megnyitott új helyiségemben

ahol minden ruházatkészítési cikket legmélyebben leszállított áron árúszok. Megtekinthető vételkötelezettség nélkül. Előzetes és pontos kiszolgálást régi hírnevem biztosít!

Werber Jenő

„CRIZA“ cég
Brassó, Kapu-utca 44. új szám.

Rádió ujdonságok

STANDARD „LORD“ 3+1 csöves	6800
ORION háromcsöves készülék hitelesített skálával	8800
STANDARD OLYMPIKON 4+1 csöves készülék	12600
KBA 6+1 csöves, Szuper-készülék	11500
LUMOPHON 3+1 csöves	9800
LUMOPHON SZUPERHET 6+1 csöves	15500
STANDARD SZUPERHET 6+1 csöves	16500

Kivánságra bármilyen vételkötelezettség nélkül bemutatjuk lakásán is.

ELECTRA

Brassó, Kolostor-utca 22 sz.

Kötöttárú - Harisnya

LEGJOBB, LEGOLCSÓBB

M. BLATT KÖTÖTTÁRUHÁZBAN
BRASSÓ, KAPU-U. 30.

Órák — Ékszerek — Látszerészeti cikkek

Brassó, Kapu-utca 28 szám.

Vásároljon Mikulásra

Praktikus ajándékot, LEGOLCSÓBBAN garantált minőséget

M. JÓZSEF (CENTRAL)
HARISNYA, KÖTÖTT ÉS FÉRFIDÍJAT ÁRUHÁZBAN
BRASSÓ, KAPU-UTCA 25

MISSIS CLEO

díjtalan telepátikus előadásokon

bizonyítja **jövőbe lát** Fogad naponta: be, hogy a 9-1-ig és 3-9-ig Brassó, Kapu-utca 41 sz. alatt. Csillagászat horoszkop alapján megmondja a multat, jelent. **jövendő.**

SOSONI VIKING GALOSI

Eredeti norvégiai gyártmány

VIKING

Kapható: „CARMEN“ cipőüzlet
BRASSÓ, Kapu-utca 21

A LEGLEGÁNSABB A LEGTARTÓSABB A LEGOLCSÓBB

A LEGJOBB MÁRKÁJU HÓCIPŐK KAPHATÓK
NAGY FERENCNÉC BRASSÓ, KAPU-UTCA 19 sz. alatt

Rádió, csillár, villany-felszerelési cikkek

nagy raktára.

Kedvező fizetési feltételek.

STERN okl. mérnök
BRASSÓ
Weisz Mihály-u. 22.

SKI

Rodli, Korcsolya, Hócipők, Pullover

TRITSCH

-NÉL
BRASSÓ, Kolostor-utca 20

Reklám Ski

kötéssel, botokkal, teljesen felszerelve

4-8 évig Lei	520
8-12 " "	550
12-16 " "	580
Felnőtteknek "	650

Hermann Gust

Foto- és sportáruház
Brassó, Kolostor-u. 1.

NŐI KALAP

legolcsóbb, legelegánsabb
SZENDÉNÉL BRASSÓ, WEISZ MIHÁLY-UTCA 7.

KUNCZ

FÉKETE KOLOSTOR

2 kötet 270 Lei.
Kapható
a BRASSÓI LAPOK KÖNYVOSZTÁLYÁN

* LEGALABB 10.000 ASSZONY használja és dicséri naponta Biri néni szakácskönyvét, mert többszáz kitűnő konyha receptje alapján, mindenki könnyen vezetheti a legigényesebb háztartást is: levesek, sülték, előételek és tészták, befőttek és savanyúságok készítésére egyaránt szolgál kitűnő receptekkel. De nem hiányzik belőle a halak, fagyaltok sem, aminthogy megtaláljuk benne azt is, mik a teendők a disznóölés körül, hogyan kell zöldséget aszalni, szappant főzni, kenyeret sütni, kávét főzni, veteményeket, káposztát télire eltenni, zsírt olvasztani és — puliszkát főzni. Egyszóval: felöleli a háztartás konyhai részének minden ágát, receptjei világosak, egyszerűek, mindenki számára érthetőek. A vaskos kötet ára tartós, kemény kötésben 130 lej.

SPORT

A labdarugószövetség válságának kulisszatitkai

Brassó, november 30.

Válságos napokon ment át nemrég a romániai labdarugószövetség. Minden bajnak kuforrása az a harc volt, melyet egyes fővárosi lapok a román válogatott csapatban szereplő kisebbségi játékosok ellen indítottak s ez a harc azután kiélesedett a válogatóbizottság s az egész elnökség ellen.

A tüze olajként hatott Leucutia Aurél dr. elnök nyilatkozata, aki kijelentette, hogy a lengyelektől elszenvedett vereség után is csak azt fogják nézni, hogy a játékos tudjon játszani és nem azt, hogy román, vagy nemromán.

A támadás egyre fokozódó erővel folyt a szövetség ellen s amikor kipattant a Beilis-féle utlevélügy, akkor érte el csúcspontját.

Beilis sporthírlapíró, mint ismeretes, a román válogatott csapat csoportos utlevelével vitte a konstancai Victoria játékosait Bulgáriába. Ezt a visszaélést fujta fel országos ügyvé a Curentul s ezen keresztül ütötte a szövetséget.

A támadás annyira éles volt, hogy a szövetség kénytelen volt foglalkozni vele. Mint megírtuk, a szövetségi iroda úgy döntött, hogy Beilis örökre kizárta a szövetségből. Az elnök nem akarta elfogadni ezt a döntést, melyet nem előzött meg komoly vizsgálat s emiatt lemondott s utána kénytelen volt lemondani az iroda is.

Pár nappal ezelőtt zajlott le a ligakiküldöttek gyűlése, mely arra volt hivatta, hogy döntsön a lemondások ügyében. E nagyfontosságú gyűlés elnökéül a brassói dr. Ritter Sámuel kérték fel, aki még a Curentul szerint is korrektül vezette le a gyűlést.

Felkerestük dr. Rittert és hogy teljesen tisztá képet nyerjünk a szövetség válságáról s a gyűlés lefolyásáról, nyilatkozatra kértük.

— Mi volt Leucutia elnök lemondásának tulajdonképpeni oka? — volt az első kérdés.

— Leucutia nem Beilis kizárása miatt mondott le, mert Beilis, aki nem is tagja a szövetségnek, nem zárhatja ki. Az elnök azt kívánta, hogy a szövetségtől független fórumok indítsanak szigorú vizsgálatot az ügyben, mely terjedjen ki a Victoria csapatra, továbbá Luchide és Bărsu szövetségi vezetőkre is, mint felelős tényszerűkre. A szövetségi iroda ezt nem tette meg, nem akart egészen tisztán látni s emiatt volt kénytelen lemondani.

Felvetődött az a kérdés is, hogy volt-e joga a BF-nek ítélkezni Beilis felett, Beilis nem tagja a szövetségnek, független hírlapíró, aki-

nek jó összeköttetései vannak s aki csak, mint sportbarát vállalta a Victoria kiszállítását. Azonban elfogadták azt, hogy Beilis tagja volt valamikor a Macabi-nak s így közvetve a szövetségnek is s emiatt a kizárási érvényesnek ismerték el. Enyhítő körülményt sem találtak eszelekedetére.

— Miért vonta vissza hirtelen Leucutia az elnökségről való lemondását?

— Leucutia tulajdonképpen nem vonta vissza lemondását, hanem megmaradt eredeti álláspontja mellett. A hangulat azt mutatta, hogy vizsgálatot kell indítani s Leucutia is csak azt akarta. E vizsgálat elrendelésével megszünt az ok, mely őt lemondásra készítette. Elfogadta a Nedelcovici, Davila, Dumitrescu, Lucescu, Rotaru, Irimescu és Haber tagokból álló vizsgáló bizottságot, mely teljes világosságot derít a Beilis-féle utlevél ügyre.

Felvetődött Luchide főtitkár bűnösségének

SZERKESZTŐI ÜZENETEK

— 84.192. számú előfizető. A kérdezett 1870. évi török sorsjegyek huzásai 1928. október óta szünetelnek. Ugy volt, hogy ez év júniusában újra meg fognak kezdődni, azonban bizonytalan időre ismét elhalasztották. Kamatozásuk még 1895-ben megszűnt, értékük, — külföldi jegyzéseket átszámítva, — 400 lej körül van, de eladni így sem lehet. A kérdezett számok a korábbi huzásokon nem nyertek.

Az összes bel- és külföldi sorsjegy-nyereményjegyzékeket állandóan figyelemmel kíséri s a B. L. olvasóinak kívánatra felvilágosítást nyújt Steiner J., Suplacul de Barcau, jud. Bihor.

Sz. József, Suplacul de Barcau. A legkomolyabban átolvastuk a beküldött írásokat. Nem rosszak, de nem is rendkívüliek. Átlag írások. Íráskészsége van, annyi és olyan, mint amennyire és milyenre minden tollforgató ember bizonyos időn belül szert tehet. Ehhez az íráskészséghez sok tanultság és még több egyéni gondolat és ötlet is kellene. — L. Károly tkoí igazgató, Eled. Érvényben vannak. A Banca Naționala hivatalos kurzuson beváltja. — Próba szerencse. Nem rossz ez a kis novella, csak nincs gonddal megírva. Az írás mestersége is mesterség és a mesterséget tudni kell. Ön még nem tudja. Fordulatoknak és ötletesnek kell a stílusnak lenni, zárt mondatokat kíván az olvasó és valamennyi stílus-játékhoz is ragaszkodik. Ha megtanulja az írás mesterségét, tud majd írni. Egyelőre csak el tudja mondani, hogy mit akar írni. — B. Ilonka, Nagykároly. Önnek éppen fordítva áll a dolog. Ön tud írni, de a mondanivalója vérszegény. A favágó si-

ügye is, azonban Beilis és Bărsu, az ügy rendezői, kijelentették, hogy Luchide nem tudott semmit a visszaélésekről, melyet Bărsu maga intézett el a szövetségben.

Élénken pertraktálták a Püllök-ügyet is, a ki a legutóbbi válogatottal utlevél nélkül ment ki, tehát ennek az expedíciónak a vezetői is bűnösök volnának. (Mi meg arról tudunk az Athénbe utazó atléták közül alig felének voltak rendben az iratai s csak Bianu sziguranca-vezér személyes közbenjárására engedték hajóira az atlétákat. Bianu tehát Beilishez hasonlóan járt el.)

Beilis tulajdonképp bűnbak. Önzetlenül, sportszeretettel követte el a visszaélést, de azért bukni kellett. S talán így helyes is. Leucutia elnök távozása óriási vesztesége lett volna a sportnak. Nagybefolyású közéleti férfi, a királynak bizalmasa, abszolút hozzáértő sportember, aki még hozzá nem is elfogult. Mindenképpen helyes volt tehát elhatározása, amikor visszatért a szövetség élére s kivédte az ellenzék támadását.

— A BRASSÓI „SPARTA” SPORTEGYESÜLET folyó hó 3-án, szombaton este fél 9 órai kezdettel táncal egybekötött műsoros estélyt rendez a Mór István-féle vendéglő új nagytermében (Deresteyi-ut 34.), amelyre tisztelettel meghívja a n. ér. közönséget a rendezőség.

ró gyermekének ma már nem lehet azt prédikálni, hogy ne törődjék a gazdagabb társai durva megvetésével és csak tanuljon szorgalmasan, a siker mégis csak az övé lesz. Ezek a vigasztalások régen — nem igazak. — S. E., Nagybánya. Táncanári tanfolyam Brassóban van. A tanfolyam végzett növendékei Bukarestben vizsgát tesznek. A tanfolyam vezetője tagja a vizsgáztató bizottságnak. Írjon az alábbi címre: László Ferenc táncanár, Brassó Vár-utca 110. — Ing. Ottó Sch., Tecuci Gara.

A közegészségügyi minisztérium anyagbeszerző osztályához méltóztatassék fordulni. — F. Zs. Marosvásárhely. Csakis kényszerre van kénytelen, mert a kényszerlikvidációs törvényt hatályon kívül helyezték. — Ifj. V. Miklós, Konstanca. Hangszerkészítők megismerik, hogy a hegedű valódi Stradivarius-e? Ezek azonban nem megbízható szakértői vélemények. Tessék a bukaresti zeneakadémia valamelyik hegedű-professzorát ebben az ügyben felkeresni és ha ők nem is tudnak szakértői véleményt adni, de mindenesetre olyan szakemberhez utasítják, aki komoly és becsületes véleményt ad. Látatlanban is azonban nagyon kétkedve vesszük, hogy az Ön hegedűje valódi lenne. Olyan kevés valódi Stradivarius van forgalomban, hogy azokat valamennyieket ismerik és számon tartják. — K. A., Vaslui. Utánanéztünk. A könyv elment. Rejtvénymegfejtésekről a Vasárnapi Lapokban olvashat. — St. N., kárpitos. A hűnbánat nagyon szép és nagyon felémelő, hogy Ön beismeri, hogy mindenben a szüleinek és nem Önnek volt igaza, de, hogy képzelet, hogy a B. L.-ban mi mindezt írjuk meg, hogy a világ is lássa, hogy Ön 23 éves korában megtért és szüleinél bocsánatért esdekel. Aki hiszem, az elégtételt ezt a módját szülei sem kívánják. A fénykép továbbítására mi nem vállalkozunk.

Primăria Municipiului Braşov
No. 28358—932

FELHÍVÁS

Brassó törvényhatósága város lakossága felkérte, hogy a Keresztény Római Katolikus Nemzeti Egyesületének december 4. és 6-án városunkban tartandó kongresszusán résztvevő diákokat ösztönözze barátságos és hagymányos vendégszeretettel fogadni szíveskedjen. Ezen a kongresszuson az olasz, francia, német, török, cseh-szlovák és lengyel diákok képviselői is részt vesznek.

Nem kételkedünk abban, hogy a törvényhatóságunk lakossága az ezen kongresszuson résztvevő diáksággal szemben, mely népünk fiatalságának virágzását, úgy mint ezen állam sorsának jövőjét befolyásoló képviselő, rokonszerző, megfelelő módon fogja nyilvánítani, hogy ezen nagyjelentőségű kulturális nemzetközi eseményt, mellyel városunk lett tüntetve, méltán volna fogja és hogy a hatóságoknak a szükséges segélyt fogja nyújtani arra, hogy a népnek ezeket fiait városunk dicsőséges nemzeti és kulturális múltjához méltó módon fogadhassa.

Felkérte a lakosságot, hogy örömmel kifejezés adjon azáltal, hogy a kongresszus napjain a nemzeti lobogót tűzzék ki és hogy a diákoknak szállást adjon.

A szállásokat azon rendőrkörületi rendeltségnél kell bejelenteni, ahol az illető szállást-adó lakik.

Brassó, november 29.
Primar: Dr. Polony mp. Secretar General: Socaci mp.

MINDENÜTT KAPHATÓK

már a

Brassói Lapok

könyvnaptárai

Nagy Regélő naptár . . . 25
Családi naptár . . . 25

A „NEPUJSAG” NAPTÁRAI
Kis Regélő naptár . . . 16
Gazda naptár . . . 16
Előjegyzési naptár . . . 25

Postai rendeléseket csak a pénz előleges beküldése esetén eszközölünk, portóra még külön 5 Lei kifizendő be. — Visszatérő megfizető árkedvezményben részesülnek.

Bukarestben naptáraink minden újságelárusító helyen kapható.

A Brassói Lapok Könyvosztálya

APRÓHIRDETÉSEK

Hétköznap: egy szó 6, vastag betűkből 12 lej. Vasárnap: 7.50, illetve 15 lej. Legkisebb hirdetés 10 szó. Négyszeri hirdetés esetén 25% engedmény. Állást keresőknek 25% kedvezmény.

Vétel-eladás

Keresek egy jókarban levő hidmérleget (3000 kg.) készpénzfizetés mellett. Ajánlatokat „Hidmérleg” cím alatt a kiadóhivatal továbbít. 19927

Traktoros esélőgarnitúra, kilencszáz, eladó, esetleg könnyebb nyolcszáz traktoros garnitúrával elcserélném. Eladó egy hat lóerős fűfűszelő motor. Kronig Károly, Déva. 19938

ELKÖLTÖZÉS miatt sürgősen eladó

jókarbanlevő, tiszta háló- és gyermekszoba-butor, előszoba-garderobe, egy Heinrich féle aquarell („Die Kapelle”), majd nem új, rövid feribunda, ekeváns, „Phönix” gyártmányú gyermekkosci és sok más tárgy

RINK, ménök, SEPSISZENTGYÖRGY
Bul. Regele Ferdinand 13.

Állást nyer

Német kisasszony kerestetik 2 elemista nyelvtanulására. Ajánlatok Rosenbluth, Valea lui Mihai, Ermiályfalva. 19939

Perfekt női fodrásznőt felvesszék. Ajánlatokat Eliáš Mórén, Sepsiszentgyörgy címre küldeni. 19935

KERESEK minden nagyobb városban AUTÓ- ÉS ÜZEMDOLGOKBAN jártas helyiképviselet 10.000 lej garanciával. Ing. Emerich Stern, Arad, Matei Corvin. 19960

MINDENES szakácsnőt keresek azonnalra. Foto: Adler, Brassó, Regele Carol 12. 19934

Állást keres

Gyümölcstermelés és méhészet, valamint a gazdaság minden ágában jártas, magyar, német és román nyelvismerettel bíró 45 éves egyén állást keres. Ajánlatokat „Újév” jellegre a brassói kiadóba kérek. 19933

Könyvek

FIAIALOK tanácsadója. Szerelmi levelező, kiegészítő a társaság illemszabályaival. Bélyegnyelv, virágnyelv. stb. Ara színes borítóval 40 lej.

Dr. Dávid György Román nyelvtan és Gyakorló könyv

legalkalmasabb a román nyelvnek magánutón.

Tanító nélkül

való elcsajátítására. A 200 oldalas könyv ára portómentesen 80 lej, kötet 100 lej.

Megrendelhető a

BRASSÓI LAPOK KÖNYVOSZTÁLYÁBAN

MOST JELENT MEG!

Szerzője az ismert budapesti ideggyógyorvos

DR. GARTNER PÁL

(a Steinhert-Flüchel bűnörv. orvosszakértője)

Lelkibetegségek keletkezése és gyógyítása

A 176 oldalas, vaskos munka tartalomjegyzékéből: BEVEZETÉS A MODERN LÉLEKTANBA. (Az egyes lélektani iskolák. — Konfliktus tan. — Az álomról. — A lélekfelelősség általános emberi jelentősége stb. stb.)

A SZORONGÓ ÉS FELELMI ÁLLAPOTOK KELETKEZÉSE ÉS GYÓGYÍTÁSA. (A szorongás. — Az iszony. — A lelki gyógyítás irányelvei. — Megőrzéstől való félelem analízise. — Hirtelen haláltól való félelem. — Térizony analízise. — Álmatlanság stb. stb.)

KONVERZIÓS TUNETEK KELETKEZÉSE ÉS GYÓGYÍTÁSA. (Szervi tünetek, szeri elváltozások nélkül. — A lélek szervi beszéde. — Lelki eredetű szív-, gyomor- és bélbajok analízise. — Hipocondria analízise. — Dadogás analízise. — Az epilepszia lelki gyógyítása stb. stb.)

A SEXUALIS ÉLET FIZIOLOGIAJA. (A gyermek szexualitása. — A nő biológiai tragédiája. — A férfiatársadalom erkölcsi paradigmat.)

A SEXUALIS ÉLET PATOLÓGIÁJA.

FUNKCIÓZAVAROK FÉRFIKNÁL. (A normális potencia feltételei. — A kútonbőz fajta potenciazavarok. — Potenciazavarok analízise. — Álomértelmezés stb. stb.)

FUNKCIÓZAVAROK NŐKNÁL. (A nő szexuális fejlődése. — A frigiditás. — A hatalmi vágy szerepe a nő lelki életében stb. stb.)

A DEPRESSZIÓS ÁLLAPOTOK ÉS AZ ÖNGYILKOSSÁG LÉLEKTANA. (A melan cholia és a gyász állapotok lélektana. — Öngyilkos analízise. — A halálóztón stb. stb.)

Kapható
Ara 117.— Lei

Brassói Lapok Könyvosztályában